



Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Bakalářská práce

Zásoby v účetnictví

Vypracovala: Lenka Žáčková
Vedoucí práce: Ing. Miroslava Vlčková, Ph.D.

České Budějovice 2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka ŽÁČKOVÁ**
Osobní číslo: **E12190**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Zásoby v účetnictví**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Cílem práce je zhodnotit evidenci, účtování a oceňování zásob, z tohoto hlediska analyzovat zásoby v konkrétní účetní jednotce a předložit možné návrhy a opatření.

Osnova:

1. Úvod.
2. Zásoby v podniku a jejich evidence.
3. Oceňování zásob a jejich účtování.
4. Analýza zásob v konkrétní účetní jednotce.
5. Zhodnocení evidence, oceňování a účtování zásob v účetní jednotce a návrhy možných zlepšení.
6. Závěr.
7. Přehled použité literatury.
8. Přílohy.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

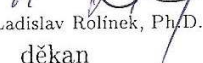
- Fišerová, E., Chalupa, R., & KADLEC, J. (2010). *Abeceda účetnictví pro podnikatele (8. vyd.)*. Jihlava, Czechia: Anag, spol. s r. o.
- Louša, F. (2012). *Zásoby, komplexní průvodce účtováním a oceňováním (4. akt. vyd.)*. Praha, Czechia: Grada Publishing.
- Ryneš, P. (2012). *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2012 (12. vyd.)*. Olomouc, Czechia: ANAG, spol. s r. o..
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění.
- Warren, C. S., Reeve, J. M., & Duchac, J. E. (2012). *Financial accounting (12th ed.)*. Mason, USA: South-Western Cengage Learning.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Miroslava Vlčková
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 3. března 2014

Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2015


doc. Ing. Ladislav Rolinek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice


doc. Ing. Milan Jilek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 3. března 2014

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 17. dubna 2015

.....
Lenka Žáčková

Poděkování

Děkuji Ing. Miroslavě Vlčkové, Ph.D. za odborné rady a konzultace, které mi pomohly k vypracování této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat společnosti Jednota družstvo spotřebitelů v Kaplici za poskytnuté informace a podklady k vypracování praktické části.

Děkuji své rodině za podporu během celého studia.

Obsah

1 Úvod.....	3
2 Zásoby v podniku a jejich evidence.....	4
2.1 Evidence zásob v podniku	5
2.1.1 Skladová evidence	6
2.2 Inventarizace zásob.....	6
3 Oceňování zásob a jejich účtování.....	8
3.1 Pořízení zásob	9
3.1.1 Oceňování zásob při pořízení	9
3.1.2 Účtování zásob při pořízení	11
3.3 Vyskladňování zásob	13
3.3.1 Oceňování zásob při vyskladnění	13
3.3.2 Prodej zásob.....	15
3.3.3 Škody na zásobách.....	15
3.4 Zásoby vlastní výroby.....	16
3.5 Zásoby v maloobchodě	16
3.6 Inventarizační rozdíly	17
4 Efektivnost řízení zásob.....	19
5 Metodika	21
6 Charakteristika zkoumaného objektu.....	23
7 Způsob evidence zásob	25
7.1 Skladová evidence zboží.....	25
7.2 Inventarizace	26
8 Oceňování a účtování zásob	28
8.1 Velkoobchod.....	28
8.1.1 Ocenění zboží	28

8.1.2 Nákup a prodej zboží	29
8.2. Maloobchod	31
8.2.1 Oceňování zboží	31
8.2.2 Nákup a prodej zboží	33
8.3 Zásoby vlastní výroby	35
8.3.1 Kalkulace	36
8.4 Inventarizační rozdíly	37
9 Hodnocení efektivnosti řízení zásob.....	38
10 Vlastní zhodnocení	41
11 Závěr	43
12 Summary	45
13 Přehled použité literatury	46
Seznam tabulek	48
Přílohy.....	49

1 Úvod

Majetek podniku neboli aktiva rozdělujeme na stálá aktiva a krátkodobá aktiva. Mezi krátkodobá aktiva neboli oběžný majetek řadíme zásoby, krátkodobý finanční majetek a pohledávky. Oběžný majetek v podniku neustále mění svou podobu, tzn. „obíhá v podniku“. Na začátku celého tohoto procesu jsou peníze, za které podnik nakoupí zásoby, ty následně zpracuje a prodá, tím mu vzniká pohledávka. Pohledávka se pak mění zpět na peníze a celý proces oběhu se opakuje. Zásoby jsou pro některé typy podniků nejvýznamnější součástí účetnictví. Zásoby na sebe vážou velké množství zdrojů, je tedy důležité zásoby neustále sledovat. K tomu slouží skladové karty zásob, které má povinnost vést každá účetní jednotka, účtující o zásobách. V dnešní době vedení těchto karet probíhá ve většině podniků v elektronické podobě.

V České republice si podniky mohou dle legislativy vybrat mezi několika metodami oceňování a účtování zásob. Při volbě těchto metod je potřeba postupovat rozvážně. Špatně zvolené metody mohou negativně ovlivnit výsledek hospodaření podniku.

Výdej zásob se oceňuje buď metodou aritmetického průměru, nebo metodou FIFO. Pokud účetní jednotka používá metodu aritmetického průměru, počítá tento průměr vždy při přijetí nové zásoby na sklad nebo za zvolené období. Maximální délka trvání tohoto období je jeden měsíc. Zkratka FIFO pochází z angličtiny – first in first out. Principem této metody je, že zásoba, která přišla do skladu první, při vyskladnění jako první sklad také opouští.

Metody účtování zásob existují také dvě. Při používání průběžné metody, v České republice označované jako metoda A, se příjem zásob účtuje na příslušné účty skladů. Jejich výdej je pak účtován do nákladů. V případě periodické metody, označované jako metoda B, se sledují pouze počáteční a konečné stavy zásob. Během účetního období jsou zásoby účtovány rovnou do spotřeby, tj. do nákladů.

Cílem této práce je zhodnotit evidenci, účtování a oceňování zásob, z tohoto hlediska analyzovat zásoby v konkrétní účetní jednotce a předložit možné návrhy a opatření. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část je zaměřená na sběr informací z odborné literatury. Na základě zjištěných informací je aplikována praktická část. Tato část obsahuje analýzu evidence, účtování a oceňování zásob ve vybrané účetní jednotce a návrhy případného zlepšení.

2 Zásoby v podniku a jejich evidence

Jednotlivé složky zásob vymezuje Český účetní standard číslo 015 takto:

- materiál,
- nedokončená výroba a polotovary,
- výrobky,
- malá a ostatní zvířata a jejich skupiny,
- zboží,
- poskytnuté zálohy na zásoby (ČÚS 015).

Tyto položky lze dále dělit do třech základních skupin:

- nakoupené zásoby – materiál, zboží,
- zásoby vytvořené vlastní činností, nedokončená výroby, polotovary, vlastní výrobky,
- zvířata – zvířata a jejich skupiny (Chalupa et al., 2011).

Vyhláška 500/2002 Sb. pak dále definuje jednotlivé položky zásob. Materiál je základní surovina spotřebovávající se v podniku během výrobní činnosti, která dále přechází do podoby výrobku. Do této položky jsou zahrnovány i pomocné suroviny, které se spolu s materiálem používají ve výrobě, ale nejsou podstatnou součástí výrobku.

Nedokončená výroba obsahuje výrobky, které prošly výrobou pouze zčásti, nejsou tedy ani materiálem, ani výrobkem, a činnosti, během kterých nevznikají hmotné produkty. Dále obsahuje položku polotovary, které neprošly všemi stupni výroby a čekají na dokončení.

„Položka ‚Výrobky‘ obsahuje věci vlastní výroby určené k prodeji nebo ke spotřebě uvnitř účetní jednotky.

Položka ‚Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny‘ obsahuje zvířata a jejich skupiny včetně jatečných zvířat, která nejsou vykazována v položkách ‚Dospělá zvířata a jejich skupiny‘, ‚Materiál‘ a ‚Zboží‘“

Zboží jsou movité věci včetně zvířat (účetní jednotka je zakoupila za účelem dalšího prodeje), výrobky, které byly aktivovány a převedeny do vlastních prodejen k prodeji a zvířata, která vospěla a jsou vhodná k prodeji (kromě jatečných zvířat). Zbo-

žím jsou také nemovité věci zakoupené účetní jednotkou, jejímž předmětem podnikání je prodej nemovitostí.

„Položka ‚Poskytnuté zálohy na zásoby‘ obsahuje krátkodobé a dlouhodobé zálohy poskytnuté na pořízení zásob“ (Vyhláška 500/2002 Sb.).

2.1 Evidence zásob v podniku

Účetní jednotka eviduje všechny zásoby v účtové třídě číslo 1 – Zásoby, dále členěné na účtové skupiny:

11 – Materiál,

12 – Zásoby vlastní výroby,

13 – Zboží,

15 – Poskytnuté zálohy na zásoby,

19 – Opravné položky k zásobám (ČÚS 015).

Analytické účty zásob se vedou podle druhů či skupin zásob ve skladové evidenci. Analytické účty slouží k identifikaci zásob a obsahují zejména označení, datum pořízení, datum vyskladnění a ocenění a údaje o množství. Další požadavky na vedení analytické evidence zásob jsou shodné s těmi obecně platnými, které upravuje Český účetní standard číslo 001 (Sedláček, 2004).

Obaly jsou jako zásoba vedeny v případě, že nejsou vedeny jako dlouhodobý majetek a slouží k ochraně nebo přepravě zásob. Účetní jednotky sledují obaly zpravidla v operativní evidenci. Vedení operativní evidence obalů by mělo zabránit jejich znehodnocení či odcizení.

Existují dva druhy obalů – vratné a nevratné. Vratné obaly (např. skleněné láhve, palety) nejsou součástí zásob a dodavatel je zavázán, přijmout je zpět. Nevratné obaly (např. plechovky, tuby) jsou součástí nakoupené zásoby a na přijaté faktuře nejsou uvedeny samostatně. Jsou součástí základu daně pro výpočet DPH (Louša, 2012).

2.1.1 Skladová evidence

Účetní jednotka je povinna vést též skladovou evidenci zásob, ta probíhá pomocí skladových karet. Jejich úprava se může lišit dle jednotlivých účetních jednotek. Na skladových kartách se zaznamenává název skladované zásoby, datum jejího pořízení, datum naskladnění, vyskladnění apod. V dnešní době se v účetních jednotkách setkáváme se skladovou evidencí vedenou pomocí softwaru. V takovém případě může být skladová evidence provázaná přímo s účetnictvím dané jednotky (Kovalíková, 2006).

Ve skladové evidenci jsou důležité další doklady. Pavel Štohl ve své knize uvádí, že hlavními doklady pro evidenci zásob patří příjemka, výdejka a převodka. Příjemku vyhotoví skladník na základě dodacího listu a přejímky, musí obsahovat přesné množství, které bylo při přejímce zjištěno. Pokud toto množství nesouhlasí s množstvím uvedeným v dodacím listě, musí se vyhotovit tzv. protokol o vadách. Při výdeji zásob ze skladu se vyhotovuje výdejka. Vyhotovuje ji skladník odebírajícího střediska. Je podkladem pro zaznamenání výdeje do skladní karty. Stejný obsah jako výdejka má i převodka, která slouží jako doklad o pohybu zboží v rámci účetní jednotky. Výše uvedený dodací list putuje spolu s dodávkou a slouží k její kontrole. Není daňovým dokladem, na rozdíl od faktury, která je nejčastěji předávána spolu s dodacím listem. U faktur se kontroluje věcná a formální stránka, zda souhlasí skutečná dodávka s hospodářskou smlouvou a zda souhlasí početní správnost faktury. Zkontrolovaná faktura je spolu s příjemkou a výdejkou podkladem pro účetní operace. Místo faktury se můžeme setkat i s výdajovými a příjmovými pokladními doklady (Štohl, 2009).

2.2 Inventarizace zásob

Inventarizaci majetku a závazků upravuje zákon 563/1991 Sb., o účetnictví. Inventarizace majetku je důležitou součástí účetnictví každého podniku, zejména proto, aby byla splněna základní podmínka účetnictví, a to podmínka průkaznosti. Účelem inventarizace je zajistit věcnou správnost účetnictví a správné ocenění majetku a závazků. Během inventarizace účetní jednotky zjišťují skutečný stav aktiv a pasiv a v případě rozdílu účetní stav upraví. Podle zásady opatrnosti provádí účetní jednotka ohledání a porovnává reálnou hodnotu s hodnotou uvedenou v účetnictví. Účetní jednotky provádějí periodickou inventarizaci k okamžiku, ke kterému sestavují účetní závěrku (rozvahový den), a to buď řádnou či mimořádnou. Účetní jednotky smějí provádět i průběžnou

inventarizaci během účetního období, a to pouze u zásob, o nichž účtují. Její termín si jednotky stanovují sami vnitřními účetními směrnicemi (Hlaváčková, 2010).

U majetku, u kterého lze vizuálně zjistit jeho stav či existenci se provádí fyzická inventura jeho stavu. Fyzická inventura se provádí pomocí měření, počítání, vážení apod. U majetku, u kterého nelze jeho stav či existenci zjistit vizuálně se provádí inventura dokladová. Účetní jednotky zpravidla neprovádějí během inventarizace jen jednu inventuru. Zjištěné stavy pak zaznamenávají do inventurních soupisů, které obsahují:

- určení jednotlivého majetku a závazků,
- podpis osoby zodpovědné za zjištěné stavy a osoby zodpovědné za provedenou inventuru,
- způsob zjišťování stavů,
- ocenění majetku a závazků při periodické inventarizaci,
- ocenění majetku a závazků při průběžné inventarizaci,
- okamžik, ke kterému se sestavuje účetní závěrka,
- rozhodný den, pokud jej účetní jednotka stanovila,
- okamžik zahájení a okamžik ukončení inventury.

Porovnáním skutečných stavů se stavy účetními získá účetní jednotka inventarizační rozdíly, pokud je:

- skutečný stav vyšší než stav účetní, rozdíl se označuje jako přebytek,
- skutečný stav nižší než stav účetní, rozdíl se označuje jako manko, či schodek u peněžní hotovosti a cenin.

Tyto inventarizační rozdíly účetní jednotky vyúčtují do účetního období, za které se ověřuje stav majetku a závazků (Zákon 563/1991 Sb., o účetnictví).

3 Oceňování zásob a jejich účtování

Zásoby jsou oceňovány pořizovacími cenami, reprodukčními pořizovacími cenami, nebo vlastními náklady. Při jejich vyskladnění lze zásoby oceňovat cenou zjištěnou váženým aritmetickým průměrem, který musí být počítán nejméně jednou za měsíc, nebo metodou FIFO (ČÚS 015).

Podnik má širokou volnost ve výběru metody oceňování. Dle účetních principů však podnik musí metodu zvolenou pro určitý druh zásob používat trvale. Pokud by se totiž metody často měnily, bylo by nemožné časové srovnání, které je základní podmínkou smysluplné interpretace vykazovaných údajů. Mohou se vyskytnout případy, kdy podnik zvolenou metodu bude muset změnit, např. pokud se výrazně změní podmínky na trhu nebo daňové zákony. V takovém případě musí podnik tuto změnu zobrazit a vykázat. Auditor pak ověří účetní výkazy a ve své zprávě vyjádří mínění o změně, aby si jejich čtenáři mohli udělat správný názor na finanční situaci podniku (Kovanicová a kol., 2003).

Zásoby můžeme účtovat dvěma způsoby, metodou A nebo metodou B. Tyto metody mohou používat všechny účetní jednotky, dokonce je mohou i mezi sebou kombinovat, ale pouze v rámci syntetických účtů (ČÚS 015).

Při použití metody A se výdaje vynaložené na získání zásob účtují na účty účtových skupin 11 – Materiál, 12 – Zásoby vlastní výroby a 13 – Zboží, v ocenění, které stanovuje § 25 zákona o účetnictví. Při faktické spotřebě se pak účtují do provozních nákladů či do výnosů, účtové skupiny 61 – Změny stavu zásob vlastní činnosti. Pokud účetní jednotky využije při evidenci zásob metodu B, účtuje pak veškeré výdaje vynaložené na získání zásob rovnou na příslušné nákladové účty (Ryneš, 2013).

V případě aktivace materiálu a zboží vnitropodnikovými službami, které se stávají součástí ceny zásob je účtováno:

1. Při účtování metodou A se aktivace vnitropodnikových služeb účtují na vrub účtu příslušné zásoby a ve prospěch příslušného účtu v účtové skupině 62 – Aktivace.
2. Při účtování metodou B se aktivace vnitropodnikových služeb účtují na vrub příslušného účtu nákladů a ve prospěch příslušného účtu v účtové skupině č. 62 – Aktivace (Chalupa et al., 2011).

3.1 Pořízení zásob

3.1.1 Oceňování zásob při pořízení

Různé způsoby oceňování zásob při pořízení uvádějí Hana Březinová a Vladimír Munzar v knize Účetnictví I. Zásoby tedy můžeme oceňovat pořizovací cenou, reprodukční cenou nebo vlastními náklady.

Pořizovací cenou oceňujeme v případě nakoupených zásob a zvírat vedených jako zásoba. Pořizovací cena se skládá z ceny pořízení a nákladů souvisejících s pořízením¹. Při oceňování skutečnou pořizovací cenou se pro každý druh materiálu s určitou cenou vytvoří samostatná skladová karta. Pro jeden druh materiálu je tedy vedeno několik karet s odlišnou pořizovací cenou. V případě, že změny ceny souvisejí zejména s vedlejšími pořizovacími náklady zásob, je efektivnější využít ocenění skutečnou cenou pořízení. Ve finančním účetnictví pak evidence probíhá na dvou analytických účtech. Na jednom účtu se eviduje cena pořízení materiálu a na druhém jeho vedlejší pořizovací náklady. Účetní jednotka může také stanovit na základě dosavadních cen a jejich předpokládaného vývoje pevnou pořizovací cenu, tzv. skladovou cenu. V této ceně se pak dále účtuje o pohybech materiálu na samostatném analytickém účtu. Dobu, po kterou bude tato cena platit, si účetní jednotka stanoví sama a měla by ji změnit v případě, že se skutečná cena pořízení výrazně změní. Tento způsob oceňování zjednodušuje evidenci materiálu a vyžaduje vedení dalšího analytického účtu pro evidenci rozdílu mezi skutečnou cenou a tou pevně stanovenou (Březinová a Munzar, 2008).

Reprodukční pořizovací cenu by účetní jednotka zaplatila, kdyby získaný předmět nakoupila v tom stavu, v jakém se nachází. Cena může být stanovena znaleckým posudkem nebo odborným odhadem (Louša, 2012).

Zásoby vlastní činnosti se oceňují **vlastními náklady**. Vlastními náklady je myšleno náklady přímo spojené s výrobou a část nákladů, které s výrobou nepřímou souvisí. Přímé náklady jsou přímo zjistitelné náklady vztahující se na určitý druh výrobku či zboží. Nepřímé náklady souvisí s různými výkony, např. obsluha a řízení výroby. Tyto náklady se rozpočítávají za určité období na jednotlivé druhy výkonů na základě mate-

¹ Mezi náklady spojené s pořízením zásob řadíme vyměřené clo, náklady na dopravu, pojistné přepravy a náklady na úpravu materiálu, která probíhá před vydáním ke spotřebě (Vyhláška 500/2002 Sb.).

matického propočtu. Vlastními náklady můžou být skutečně vynaložené náklady na výrobu, nebo náklady předem stanovené podle kalkulací (Březinová a Munzar, 2008).

Popesko ve svém článku kalkulaci definuje jako početní postup, pomocí kterého určíme náklady výrobku nebo služby a určíme tak jejich cenu. Základem každé kalkulace je rozvrhnutí nákladů na kalkulační jednice. Kalkulační jednicí je určitý výkon, zpravidla kvantitativní ukazatele, např. jeden metr látky nebo jeden kilogram mouky. Jednotlivé kalkulační jednice se poté zapisují do kalkulačního vzorce (Popesko, 2011).

Miloslav Synek a Eva Kislingerová uvádí ve své knize Podniková ekonomika všeobecný kalkulační vzorec, který není závazný, ale používá ho většina podniků v České republice. Pro použití tohoto všeobecného kalkulačního vzorce je třeba náklady roztřídit podle výkonů, to umožňuje zjišťování nákladů podle jednotlivých výrobků (nositelé nákladů). To pomáhá zjistit výnosnost výrobků a naplánovat tak strukturu celého výrobního programu (Synek, Kislingerová a kol., 2010).

Všeobecný kalkulační vzorec:

1.	Přímý materiál.
2.	Přímé mzdy.
3.	Ostatní přímé náklady.
4.	Výrobní režie ² .
=	Vlastní náklady výroby.
5.	Správní režie ³ .
=	Vlastní náklady výkonu.
6.	Odbytové náklady ⁴ .
=	Úplné vlastní náklady výkonu.
7.	Zisk.
=	Prodejní cena (Synek, Kislingerová a kol., 2010).

² Výrobní režie obsahuje ostatní náklady související s výrobou, např. energie.

³ Správní režie obsahuje položky nákladů, které nesouvisí s výrobou, např. mzda administrativních pracovníků.

⁴ Do odbytových nákladů lze zahrnout logistiku, marketing apod. (Synek, Kislingerová a kol., 2010).

3.1.2 Účtování zásob při pořízení

K vedení záznamů o nakoupených a vyrobených zásobách existují dva systémy: průběžný a periodický. Průběžný systém zajišťuje denní záznamy o zásobách, to ulehčuje přípravu účetních výkazů pro účetní závěrku a manažerům podává informace k operativnímu řízení zásob. Ověření účetních zápisů fyzickou inventurou se je v tomto případě nutné provést alespoň jednou ročně. Periodický postup vedení evidence naopak neposkytuje denní záznamy o pohybu zásob. Stav zásob a nákladů vynaložených na jejich pořízení se se vypočítává až na konci účetního období, kdy se provádí fyzická inventura. Nejdříve se provádí součet počátečního stavu a dalších nákupů, který vyjadřuje celkové náklady na zboží, které lze prodat. Pak se inventurou zjišťuje konečný stav, tj. zboží, které se neprodalo. Rozdíl těchto dvou částek představuje prodané zboží.

V České republice se průběžný systém evidence zásob označuje jako „způsob A“ a periodický jako „způsob B“ (Kovanicová a kol., 2003). Příklad účtování je uveden v následující tabulce.

U způsobu A se pořizovaná zásoba samozřejmě vede ve skladové evidenci a je zároveň oceněna stejným způsobem a ve stejné výši, v jaké je účtována na analytických účtech v účetnictví. Při účtování způsobem B také musí být vedena skladová evidence, jak je stanoveno v Českých účetních standardách (Louša, 2012). Příklady účtování jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 1: Účtování při nákupu materiálu

Operace	Účetní doklad	Metoda A		Metoda B	
		MD	Dal	MD	Dal
Počáteční zůstatek materiálu	Interní doklad	111	701	112	701
Nákup materiálu	Faktura přijatá	111	321	501	321
DPH	Faktura přijatá	343	321	343	321
Přeprava externím přepravcem	Faktura přijatá	111	321	501	321
Vlastní přeprava	Interní doklad	111	622	501	622
Převod materiálu na sklad v pořizovací ceně	Příjemka	112	111	Neúčtuje se	

Zdroj: Rubáková (2012)

Při nákupu zásob z jiného členského státu Evropské unie, je u tuzemského plátce DPH zásoba předmětem daně, ale současně podléhá osvobození s nárokem na odpočet. Tuzemský odběratel má tedy povinnost si DPH sám vypočíst a přiznat, zároveň má však nárok přiznaný závazek o stejnou částku snížit. Výsledná daňová povinnost je tedy nulová (Kovanicová, 2009).

V následující tabulce je uveden příklad účtování nákupu zásob ze zemí mimo Evropskou unii. Celní orgán vyměří na základě jednotného správního dokladu clo. Clo se vypočítává pomocí sazby z celního sazebníku a představuje závazek vůči celnímu úřadu – účet 379 – Jiné závazky. K převodu hodnoty cla na České koruny se využívá kurz celnice, nikoli kurz účetní jednotky. Účetní jednotka si dále sama vypočítá a zaúčtuje Daň z přidané hodnoty jako při pořízení ze zemí Evropské unie. Pokud česká firma není plátcem DPH, bude faktura obsahovat daň odpovídající zákonům příslušného státu a bude vstupovat do pořizovací ceny (Štohl a Klička, 2009).

Tabulka 2: Účtování při nákupu materiálu ze zemí mimo Evropskou unii

Operace	MD	Dal
Faktura na nákup materiálu	111 (112)	321
Celní deklarace (clo)	111 (112)	379
Povinnost přiznat daň na výstupu	349	343
Nárok na odpočet	343	349

Zdroj: Rubáková (2012)

V souvislosti s nákupem zásob může být poskytnuta sleva. Pokud sleva není výsledkem reklamace, jedná se buď o bonus, nebo skonto (Louša, 2012).

Bonus

„Dodavatel poskytuje bonus na základě uzavřené smlouvy dle podmínek této smlouvy a to zpravidla na základě odběratelem odebraného určitého množství zboží či překročení určité hodnoty fakturace v konkrétní dodávce“ (Chalupa, 2011).

Bonus lze poskytovat jako naturální plnění, kdy je zboží dodáno bez úplaty. Pokud účetní jednotka používá pro ocenění zásob průměrnou cenu, dodávka se projeví pouze poklesem průměrné ceny. V případě, že účetní jednotka používá pro ocenění

pevnou skladovou cenu, tak se účtuje o oceňovacích odchylkách (účty 648 – Ostatní provozní výnosy, 688 – Ostatní mimořádné výnosy) (Louša, 2012).

Skonto

„Dodavatel poskytne slevu z určité faktury proto, že tato faktura je zaplacená před lhůtou splatnosti nebo například hotově“ (Chalupa et al., 2011).

Skonto má v praxi dvě podoby. První podobou je cenová podmínka, u které je sleva uplatněna již v průběhu stanovování fakturační ceny a tato cena je konečná. Druhou podobou je fakturovaná cena, na kterou je dodatečně poskytnuta sleva pro zaplacení před lhůtou splatnosti. Odběratel skonto účtuje jako snížení příslušného nákladového účtu. Dodavatel skonto účtuje ve prospěch účtu 648 – Ostatní provozní výnosy (Louša, 2012).

3.3 Vyskladňování zásob

3.3.1 Oceňování zásob při vyskladnění

Oceňování zásob při vyskladnění probíhá pouze u účtování způsobem A, kdy se jednotlivé skladové položky evidují na skladových kartách v pořizovacích cenách. Používanými metodami jsou: vážený aritmetický průměr a metoda FIFO.

Zvolený způsob oceňování musí být uveden ve vnitřní směrnici účetní jednotky a nesmí se měnit během účetního období. Účetní jednotka může použít kombinaci těchto způsobů pro jednotlivé skupiny. Dle vyhlášky však musí být pro každý analytický účet použit vždy jeden stejný způsob ocenění (Březinová a Munzar, 2008).

Vážený aritmetický průměr

Při této metodě lze použít vážený aritmetický průměr proměnlivý nebo vážený aritmetický průměr periodický, ten je nutno počítat nejméně jednou za měsíc. Rozlišujeme dva druhy výpočtu aritmetického průměru:

Proměnlivý

Účetní jednotka zjišťuje nový průměr po každém novém přírůstku určitého druhu materiálu (Březinová a Munzar, 2008). Vzorec pro výpočet zní:

$$cena = \frac{\text{materiál na skladě v Kč} + \text{poslední přírůstek}}{\text{materiál na skladě v množství} + \text{poslední přírůstek v množství}} \quad (1)$$

Zdroj: Březinová & Munzar (2008)

Periodický

Průměr se vypočítává za jedno celé období, které není delší než jeden měsíc. Tato zjištěná cena se používá pro ocenění vydaného materiálu v dalším období (Březinová a Munzar, 2008). Vzorec pro výpočet zní:

$$cena = \frac{\text{mat. na skladě v Kč (zač. období)} + \text{přírůstek za období v Kč}}{\text{množství mat. na skladě (zač. období)} + \text{přírůstky v množství za období}} \quad (2)$$

Zdroj: Březinová & Munzar (2008)

Metoda FIFO

Zkratka FIFO vychází z anglické názvu „first in first out“. Česky „první do skladu první ze skladu“. Jedná se tedy o oceňování vyskladňovaných položek v hodnotě pořizovací ceny nejstarší skladované zásoby. Důvod, proč účetní jednotky tuto metodu využívají, je co nejlepší přiblížení rozvahového ocenění současným cenám na trhu (Louša, 2012).

Metoda LIFO

Metoda LIFO – last in last out, česky poslední do skladu poslední ze skladu, je oceňování zásob opačným postupem, kdy se ocenění nákladů přibližuje současným cenám na trhu. Čím déle je zásoba skladována, tím je pravděpodobnější, že se její ocenění nebude shodovat se současnými cenami. V České republice je používání metody LIFO zakázané (Louša, 2012).

Účetní jednotka by měla metodu vybírat s ohledem na předpokládaný průběh vyskladňování zásob. Metoda FIFO předpokládá, že nejnovější zásoba půjde ze skladu jako poslední. Metoda LIFO naopak předpokládá, že nejnovější zásoby půjde ze skladu jako první. Hodnota zásoby ohodnocených metodou FIFO se blíží k reálné hodnotě zásob ve skladu. K použití metody LIFO láká zejména fakt, že snižuje daně z příjmů v době inflace (Albrecht, Stice a Stice, 2011).

3.3.2 Prodej zásob

Prodej zásob se účtuje stejně jako jakýkoli jiný prodej aktiv dvěma účetními operacemi. První operace obsahuje smluvní cenu vč. DPH, která je přijata hotově nebo bude splacena v termínu splatnosti uvedeném na faktuře. Další účetní operace obsahuje úbytek zásob na skladě. Tato operace se účtuje na základě skladové výdejky (Březinová a Munzar, 2008). Příklad účtování je opět uveden v následující tabulce.

Tabulka 3: Účtování při prodeji materiálu (metoda A)

Operace	Doklad	MD	Dal
Prodej materiálu (cena bez DPH)	Faktura	311	642
Prodej materiálu (DPH)	Faktura	311	343
Úbytek materiálu ze skladu (v pořizovací ceně)	Výdejka	542	112

Zdroj: Rubáková (2012)

3.3.3 Škody na zásobách

„Škodou se rozumí fyzické znehodnocení, to je neodstranitelné poškození nebo zničení, dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a zásob, a to z objektivních i subjektivních příčin“ (Vyhláška 500/2002 Sb.).

Škoda na zásobách je škodou v provozní oblasti a je účtována v ostatních provozních nákladech, tj. účet 549 – Manka a škody z provozní činnosti. Během inventury, lze nalézt poškozené, nepotřebné, nebo z jiného důvodu nepoužitelné položky. O těchto položkách je třeba rozhodnout, zda budou ještě uschovány, nabídnuty k odprodeji, nebo rovnou zlikvidovány. Některé úbytky zásob však mohou vyplývat z přirozených vlastností zásob, proto si účetní jednotka obvykle stanovuje vnitřní směrnici normu přirozených úbytků. Zjištěné inventurní rozdíly v rámci normy jsou pak považovány za spotřebu zásob a je tak o nich i účtováno. Nejlepším způsobem, jak tuto normu stanovit je přesné změření či zvážení dané zásoby. Následně jsou zásoby vystaveny běžným provozním podmínkám. Po uplynutí stanovené doby se zásoby opět změří či zváží a výsledky obou měření se zaznamenají. Rozdíl mezi těmito měřeními pak určuje normu úbytku zásob. Jiný problém nastává u maloobchodních jednotek, kde se těžko stanovuje, zda je úbytek přirozený, nebo způsobený jinými vlivy. Norma se zde tedy může stanovit např. porovnáním několika po sobě jdoucích inventur (Louša, 2012).

3.4 Zásoby vlastní výroby

V následující tabulce je znázorněn příklad účtování zásob vlastní výroby. V tomto případě si účetní jednotka může také zvolit, zda bude používat průběžný způsob účtování A, nebo periodický způsob účtování B. K účtování zásob vlastní výroby se využívají účty účtových skupin 12 – Zásoby vlastní výroby a 61 – Změny stavu zásob vlastní činnosti (Skálová a kol., 2013).

Tabulka 4: Účtování o zásobách vlastní výroby

Operace	MD	Dal
<i>Účtování způsobem A</i>		
Průběžné přírůstky	Skupina 12	Skupina 61
Průběžné úbytky	Skupina 61	Skupina 12
Inventarizační přebytky	Skupina 12	Skupina 61
Manka	549	Skupina 12
<i>Účtování způsobem B</i>		
Zaúčtování počátečního stavu	Skupina 61	Skupina 12
Zaúčtování konečného zůstatku na konci období	Skupina 12	Skupina 61

Zdroj: Skálová a kol. (2013)

3.5 Zásoby v maloobchodě

V maloobchodní činnosti nejsou vedeny skladové karty, ale pouze analytické účty, na kterých je vedena celková hodnota zásob. Dle Českého účetního standardu 015 lze vést analytické účty dle odpovědných osob či místa uložení. Navíc z tohoto standardu také vyplývá, že v případě maloobchodních jednotek je pojem analytický účet a skladová karta totožný. Existují tedy dva analytické účty, jeden účet slouží jako karta majetku a druhý je podrobnějším rozpisem konkrétního druhu zásoby.

Zásoby na skladě jsou obvykle oceňovány předpokládanou prodejní cenou, u plátců včetně DPH, a rozdíl na nákupní cenu je vyjádřen oceňovacími odchylkami. Tento systém přetrval již z doby před rokem 1993. Výhodou tohoto systému jsou snadno zjistitelné ceny v prodejně, protože zboží je jak v účetnictví, tak na prodejně sledováno v ocenění, ve kterém je prodáváno (Louša, 2012).

V maloobchodních jednotkách se pro kontrolu správnosti výše odvedených tržeb využívá kontrola korunou. V prodejnách je zboží oceněno prodejní cenou, kterou tvoří

pořizovací cena a obchodní marže a v prodejní ceně je také kontrolováno. V účetnictví je však vedeno v pořizovacích cenách a v prodejních cenách musí být vykázáno i v účetní závěrce. Maloobchodní jednotka tedy vede dva analytické účty:

- účet 132.01 – Prodejní cena zboží,
- účet 132.02 – Obchodní marže ke zboží.

Dále vede syntetický účet 132 – zboží v prodejnách, kde zaznamenává zboží v pořizovací ceně. Pokud po provedené inventuře bude fyzický stav zboží nižší než účetní stav, bude se jednat o zkrácení tržby prodejnou. Naopak, pokud bude fyzický stav vyšší než účetní stav, bude se jednat o přebytek (Chalupa et al., 2011).

Tabulka 5: Účtování o zboží v maloobchodní jednotce

Operace	Částka	MD	Dal
Nákup zboží u dodavatele	2 000 Kč	132.01	321
Přesun zboží do prodejny	2 000 Kč	132.01	621
Doučtování marže ⁵	400 Kč	132.01	132.02
Prodej zboží	1 000 Kč	211	604
Snížení hodnoty zásob (prodejní cena)	900 Kč	504	132.01

Zdroj: Chalupa et al. (2011)

Tento mechanismus účtování slouží jako důkaz pro finanční úřad, že maloobchodní jednotka nekrátí své tržby. V případě, že účetní jednotka je plátcem DPH může vytvořit další analytický účet č. 132.03, kde bude účtovat DPH jako součást prodejní ceny (Chalupa, et al. 2011).

3.6 Inventarizační rozdíly

Inventarizační rozdíly vznikají ve chvíli, kdy je inventurou zjištěný fyzický stav zásob odlišný od stavu účetního. **Manko** vzniká, když je fyzický stav nižší než účetní stav. Důvodem vzniku manka jsou technické ztráty. **Přebytek** vzniká, když je fyzický stav vyšší než účetní stav (Chalupa et al., 2011).

⁵ Obchodní marže stanovena vnitřními směrnici ve výši 10%.

Manko je daňově uznatelným nákladem jde-li o krádež způsobenou neznámým pachatelem, rozdíl vzniklý v důsledku živelné pohromy, nebo jde-li o reciproční výnos, kde je náklad uznán do výše výnosu. Zjištěný přebytek je vždy součástí daně (Chalupa et al., 2011).

Tabulka 6: Účtování inventarizačních rozdílů

Operace	MD	Dal
Přirozené úbytky zásob v rámci norem	501	112
Manko	549	112
Předpis náhrady manka	335	648
Přebytek	112	648

Zdroj: Rubáková (2012)

4 Efektivnost řízení zásob

Josef Valach ve své knize Finanční řízení podniku definuje řízení zásob jako soubor samostatných činností, jejichž účelem je zajišťovat plynulý a správný chod výroby a prodeje, a to při minimálních nákladech spojených s hospodařením se zásobami (Valach a kol., 2001).

Potřeba skladovat v podniku zásoby vyplývá z časového nesouladu, který vzniká mezi nákupem a prodejem zboží nebo mezi nákupem materiálu a jeho spotřebou ve výrobě. Mezi činnosti řízení zásob patří správný výběr dodavatele, analýza kvality nakoupených zásob, jejich struktura a způsob jejich financování. K řízení zásob existuje několik modelů. Prvním modelem je optimalizační model materiálu, kdy poptávka a délka dodávkového cyklu jsou konstantní a s jistotou známé dopředu. Dalším modelem, využívaným zejména v Japonsku, je Just-in-time management. Podnik v tomto případě propojuje své aktivity (zásobování, výroba apod.), tak aby s minimalizací časové ztráty bylo dosaženo nejnižších nákladů. Příkladem může být dodávka materiálu přímo do výroby, bez existence skladů (Marek, 2009). Při použití metody ABC podnik rozčlení jednotlivé položky zásob do tří skupin podle jejich podílu na hodnotě vyjádřené spotřeby zásob, podílu tržeb, zisku nebo jejich zastupitelnosti ve výrobě (Kislingerová a kol., 2010).

Způsoby řízení mají přímý vliv na rentabilitu podniku a potřebu finančních zdrojů. K hodnocení správnosti řízení zásob je potřeba ukazatele, který vychází z dostupných dat, zobrazuje podstatu zkoumaného problému a zároveň je pokud možno mezipodnikově srovnatelný. Nejčastěji využívanými ukazateli, které tato kritéria splňují, jsou obrátka zásob a doba obratu zásob (Kislingerová a kol., 2010).

Obrátka zásob je poměr tržeb a průměrného stavu zásob všeho druhu. Jaroslava Holečková ve své knize Finanční analýza firmy však uvádí, že správnější podoba tohoto ukazatele je ta, kde v čitateli vystupují místo tržeb celkové náklady (Holečková, 2008). Ukazatel lze vypočítat pro zásoby jako celek nebo pro jednotlivé skupiny zásob. Pokud v čitateli uvedeme tržby, zjistíme, kolikrát se daná zásoba během období zaplatí z tržeb. Čím vyšší je ukazatel obrátky zásob, tím rychleji podnik obrací zásoby a tedy aktivněji využívá kapitál, který do zásob vložil (Kislingerová a kol., 2010). Příliš nízký počet obrátek představuje nebezpečí pro platební schopnost podniku, může být důsledkem špatné nákupní politiky nebo nahromaděním nepotřebných či neprodejných zásob. Pře-

bytečné zásoby jsou neproduktivní a jsou v nich vázány prostředky, které nenesou žádný výnos (Holečková, 2008).

Ukazatel doby obratu zásob podává informace o tom, za jak dlouho se průměrně obrátí zásoby. Tento ukazatel je významný například při výpočtu obrátkového cyklu peněz a množství kapitálu potřebného k financování zásob. Dobu obratu lze také vyjádřit pro zásoby jako celek nebo pro dílčí skupiny zásob (Kislingerová a kol, 2010).

Obecně platí, že čím vyšší obrátka zásob a kratší doba obratu zásob, tím lépe. Musí být však dodrženy podmínky, že zásoby materiálu zajistí plynulou výrobu a že podnik má dostatečné zásoby hotových výrobků, aby pokryl poptávku a neztrácel zákazníky. Nedostatečný stav zásob může mít za následek nízký objem výroby a prodeje a podnik tím pádem přichází o tržby. Je tedy nutné brát v úvahu velikost podniku a obor podnikání. Dle těchto faktorů lze stanovit žádoucí hodnoty těchto ukazatelů (Holečková, 2008).

5 Metodika

Hlavní cíl

Hlavním cílem této práce je zhodnotit evidenci, účtování a oceňování zásob, z tohoto hlediska analyzovat zásoby v konkrétní účetní jednotce a předložit možné návrhy a opatření.

Dílčí cíle

1. Vytvořit ucelený přehled o evidenci, účtování a oceňování zásob ve vybraných zdrojích.
2. Získat a sumarizovat vybraná data.
3. Analyzovat stávající způsoby evidence a účtování ve vybraném subjektu a uvést konkrétní řešení.
4. Stanovit cenu zásob vybranou metodou ocenění.
5. Analyzovat efektivnost řízení zásob.

Použité metody:

- sběr dat – informace od zaměstnanců účetní jednotky o způsobech evidence zásob,
- aplikace metod:
 - metoda FIFO,
 - aritmetický průměr:

$$cena = \frac{\text{zásoba na začátku období (Kč)} + \text{přírůstek za období (Kč)}}{\text{zásoba na začátku období (ks;kg)} + \text{přírůstek za období (ks;kg)}} \quad (2)$$

- kalkulace cen vlastních výkonů,
- metoda účtování A, metoda účtování B,
- hodnocení efektivnosti řízení zásob pomocí ukazatelů obrátka zásob a doba obratu zásob

$$\text{obrátka zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (3)$$

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\frac{\text{tržby}}{365}} \quad (4)$$

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{365}{\text{obrátka zásob}} \quad (5)$$

Zdroje informací

- informace dostupné v odborné literatuře,
- interní dokumentace analyzovaného subjektu (směrnice, skladové karty),
- účetní závěrka subjektu za rok 2013 (rozvaha, výkaz zisků a ztrát, příloha).

6 Charakteristika zkoumaného objektu

Společnost Jednota družstvo spotřebitelů v Kaplici vznikla před více než 58 lety a reprezentuje síť prodejen COOP v okrese Český Krumlov. Družstvo bylo zřízeno usnesením ustavující valné hromady dne 26. srpna 1956 a do obchodního rejstříku, pak bylo zapsáno dne 8. října 1956. V současné době provozuje družstvo napříč celým okresem více než 40 prodej.

Právní forma:	Družstvo
Sídlo:	Kaplice-nádraží 86, 382 42 Střítež
Statutární orgán:	Představenstvo
Základní kapitál:	500 000,- Kč

Předmět podnikání:

- velkoobchod,
- maloobchod smíšeným zbožím,
- maloobchod takovými výrobky,
- specializovaný maloobchod – prodej stavebnin,
- maloobchodní prodej a pronájem zvukových a zvukově-obrazových záznamů a jejich nenahraných nosičů,
- hostinská činnost,
- výroba potravinářských výrobků,
- pekařství, cukrářství,
- dovoz chemických látek a chemických přípravků klasifikovaných jako výbušné, oxidující, extrémně hořlavé, vysoce hořlavé, vysoce toxické, toxické, karcinogenní, mutagenní, toxické pro reprodukci, nebezpečné pro životní prostředí a prodej chemických přípravku klasifikovaných jako vysoce toxické a toxické,
- projektová činnost ve výstavbě,
- opravy silničních vozidel,
- silniční motorová doprava nákladní – vnitrostátní nákladní SMD,
- výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů,
- činnost podnikatelských, finančních a ekonomických poradců.

Družstvo provozuje velkoobchodní sklady, kterými zásobuje zejména vlastní maloobchodní jednotky (jejich sklady). Nejdůležitější částí příjmů družstva jsou maloobchodní jednotky, ty jsou rozděleny do několika skupin:

1. **COOP Tuty** – prodejny smíšeného zboží od 120 do 300 m² prodejní plochy,
2. **COOP Tip** – prodejny smíšeného zboží od 300 do 999 m² prodejní plochy,
3. **COOP Terno** – prodejny s prodejní plochou 1000 m² a vyšší,
4. **COOP Stavebniny** – prodej stavebních materiálů,
5. **Nezařazené** – prodejny různých velikostí, které nemají povinný sortiment, např. prodejny v rekreačních oblastech.

Do těchto skupin jsou prodejny zařazovány na základě své rozlohy a objemu tržeb. Počet jednotlivých prodejen a jeho vývoj je zobrazen v následující tabulce:

Tabulka 7: Vývoj počtu prodejen

Kategorie prodejen	Počet k 31.12.			
	2010	2011	2012	2013
TERNO	1	1	1	1
TIP	9	9	11	11
TUTY	18	18	16	16
Stavebniny	1	1	1	1
Nezařazené	12	13	13	12
Celkem	41	42	42	41

Zdroj: Výroční zpráva družstva (2013)

7 Způsob evidence zásob

Hlavní činností družstva je nákup zboží a jeho následný prodej, proto nejčastější zásobou, která se zde objevuje je zboží. Dále se v družstvu vyskytuje i materiál a zásoby vlastní výroby, a to v souvislosti s výrobami – pekařské a lahůdkářské výrobky.

7.1 Skladová evidence zboží

Družstvo provozuje tři velkoobchodní sklady – hlavní sklad, sklad s chlazením zbožím a sklad s ovocem a zeleninou. Dále provozuje několik maloobchodních skladů – sklady jednotlivých prodejen. Zboží na sklady prodejen je z velké části dodáváno velkoobchodními sklady. Příkými dodavateli je dodáváno pečivo, některé nápoje, sudové víno, noviny, hračky. Vedoucí prodejny si v takovém případě vybere zboží z katalogu u obchodního zástupce dodavatele, ten následně převede objednávku na velkoobchod. Objednáno může být pouze zboží, které je zalistované, tzn. vybrané sortimentáři. Tímto způsobem se nakupuje zejména drogistické zboží, alkohol a zdravá výživa.

Nejdůležitější částí evidence jsou skladové karty, které se vytvářejí ve velkoobchodu, vždy při přijetí nového zboží. Tyto karty obsahují informace převzaté z katalogu dodavatele. Mezi tyto informace patří zejména název, cena, DPH, hmotnost, čárkový kód, zda se zboží prodává se zálohovaným obalem (cena obalu) aj. Další informace generuje počítačový software na příkaz pracovníka velkoobchodu. Sem patří datum založení karty, evidenční číslo, nebo kód PLU, pod kterým se zboží následně identifikuje na prodejnách pomocí snímacího zařízení, při tvorbě cenovek a při prodeji na pokladnách. Evidenční čísla jsou ke zboží systematicky přiřazována dle dodavatele.

Skladové karty dále obsahují důležité informace o dodavateli, jako jsou adresa nebo obchodní podmínky, např.:

- doba na zpracování objednávky,
- doba dodání zboží,
- pravidla reklamace,
- minimální odběr (v měrných jednotkách nebo v penězích),
- domluvené ceny,

- ztrátu, způsobenou přirozenými úbytky, kterou je dodavatel ochoten uhradit.

Podnik pravidelně připravuje výhodné slevy pro zákazníky, a to k různým druhům zboží. Tyto slevy se na skladové kartě odečtou rovnou od prodejní ceny. Informace o slevách (výše slevy, doba poskytování slevy) je zde zvýrazněna pouze v případě, že slevu poskytuje přímo dodavatel. Vedení podniku samo určí, zda se tato sleva promítne do prodejní ceny. Z toho vyplývá, že tyto informace jsou viditelné pouze na skladové kartě, nikoli na cenovce. Veškerá evidence probíhá elektronicky.

Skladové karty se vedou také k vratným obalům. Některé vratné obaly jsou součástí zboží a tedy součástí prodejní ceny. Jiné vratné obaly slouží pouze k přepravě zboží mezi sklady. Druhy obalů, které kolují ve zkoumaném podniku, jsou zobrazeny v následující tabulce. Cena obalu neobsahuje DPH, to se v tomto případě nepřičítá.

7.2 Inventarizace

Povinnost provádět inventarizaci ukládá účetním jednotkám zákon 563/1991 Sb., o účetnictví. Pokud by inventarizace nebyla provedena, účetnictví dané jednotky by bylo považováno za neprůkazné.

Podmínky inventarizace upravují interní směrnice. Prováděna je na základě příkazu, který vydá vedení společnosti. Inventarizace se provádí minimálně jedenkrát ročně nebo při změně vedoucího pracovníka, a to jak maloobchodní jednotky, tak velkoobchodu.

Každá inventarizace začíná fyzickou inventurou. Během fyzické inventury pracovníci prodejen zjistí množství všech zásob na prodejně a ve skladu. K identifikaci zboží slouží čárový kód (zboží počítané na kusy – mléčné výrobky, cukrovinky apod.) nebo kód PLU (zboží počítané na váhu – uzeniny, ovoce). Zjištěné stavy zásob se zaznamenávají do inventurních sestav. Inventarizační komise, která se obvykle skládá ze dvou, až tří členů pak tyto sestavy porovnává se skladovým systémem a zjišťuje vzniklé přebytky či manka. Komise také odpovídá za úplnost a správnost inventury.

Výsledky inventur jsou pak hodnoceny a schvalovány odbornou komisí a vyúčtovány. Způsob vyúčtování je uveden v následující kapitole.

Do fyzické inventury se nezapočítává prošlé, poničené nebo zkažené zboží. Toto zboží se započítává během roku do tzv. ztratného. Výši ztratného stanovuje vedení podniku v procentech pro každou skupinu zboží a pro každý sklad zvlášť. Pokud je výše ztratného překročena jedná se o manko nad normu, které je předepsáno hmotně odpovědnému pracovníkovi k náhradě. Příklad výpočtu ztratného je uveden v následující tabulce.

Tabulka 8: Výpočet ztratného

Měsíc	Druh zboží	Sleva s DPH	Odpis	Sleva + odpis
Květen 2014	Ostatní	8 337,50 Kč	1 836,80 Kč	10 174,30 Kč
	Ovoce a zelenina	102,70 Kč	7 456,00 Kč	7 558,70 Kč
Prodej s DPH	%	Max v %	Max v Kč	Rozdíl
3 695 782,06 Kč	0,28	0,40	14 783,13 Kč	4 608,83 Kč
177 963,63 Kč	4,25	4,00	7 118,55 Kč	-440,15 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Ztratné se vypočítává vždy na konci každého měsíce ke dvou skupinám zboží:

1. Ovoce a zelenina,
2. Ostatní zboží.

Do položky „sleva“ se započítává zboží, které bylo během měsíce zlevněno. Důvodem zlevnění může být prošlá doba minimální trvanlivosti, poškozený obal apod. Položka „odpisy“ se započítává zboží, které je odepsáno např. z důvodu poškození nebo krádeže. Rozdíl maximální výše ztratného a slev ze se na konci roku sečte a zjistí se, zda během roku vzniklo manko, nebo přebytek.

Účtování těchto rozdílů je uvedeno v kapitole 8.3 Inventarizační rozdíly.

8 Oceňování a účtování zásob

Zásoby ve velkoobchodě i maloobchodních prodejnách jsou vedeny v nákupních cenách. Vyřazení zásob je v obou případech oceňováno metodou FIFO. Zásoby vlastní výroby, které se vyskytují v pekárně, jsou vedeny v nákupních cenách a ty, které se vyskytují ve výrobě lahůdek, jsou oceňovány v kalkulačních cenách.

Každá maloobchodní prodejna i velkoobchod je samostatnou jednotkou – střediskem. Analytické účty jsou tříděny dle středisek. Družstvo o zásobách účtuje metodou A.

8.1 Velkoobchod

V předchozích kapitolách již bylo uvedeno, že družstvo provozuje tři velkoobchodní sklady:

- Velkoobchod s chlazeným zbožím,
- Velkoobchod s ovocem a zeleninou,
- Velkoobchod s ostatním zbožím.

Účtování vzniklých případů je prováděno okamžitě při jejich uskutečnění účetním oddělením velkoobchodu.

8.1.1 Ocenění zboží

Zboží je při nákupu oceňováno nákupní cenou. Oceňování výdeje zboží probíhá metodou FIFO. Níže je znázorněn výpočet ceny konkrétního zboží. Tímto zbožím je Hovězí guláš porcovaný 400 g. Počáteční stav zboží na začátku měsíce byl 20 ks, pořizovací cena zboží byla 53,55 Kč.

Tabulka 9: Oceňování zboží ve velkoobchodním skladu - metoda FIFO

Datum	Operace	Množství	Cena za 1 kus	Cena celkem	Stav zboží na skladě	
					Množství	Cena
1.5.	Příjem	20	53,55 Kč	1 071,00 Kč	20	1 071,00 Kč
2.5.	Příjem	100	54,33 Kč	5 433,00 Kč	120	6 504,00 Kč
5.5.	Výdej	-80	54,14 Kč	-4 330,80 Kč	40	2 173,20 Kč
6.5.	Příjem	600	52,22 Kč	31 332,00 Kč	640	33 505,20 Kč
7.5.	Výdej	-560	52,37 Kč	-29 327,60 Kč	80	4 177,60 Kč
9.5.	Příjem	400	52,21 Kč	20 884,00 Kč	480	25 061,60 Kč
12.5.	Výdej	-260	32,13 Kč	-8 354,40 Kč	220	16 707,20 Kč
15.5.	Výdej	-140	52,21 Kč	-7 309,40 Kč	80	9 397,80 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 10: Výpočet průměrné ceny

Datum	Výpočet	Průměrná cena za 1 kus
5. května	$\frac{(20 \cdot 53,55) + (60 \cdot 54,33)}{80}$	<u>54,14 Kč</u>
7. května	$\frac{(40 \cdot 54,33) + (520 \cdot 52,22)}{560}$	<u>52,37 Kč</u>
12. května	$\frac{(80 \cdot 52,22) + (180 \cdot 53,21)}{260}$	<u>52,91 Kč</u>
15. května	$\frac{140 \cdot 53,21}{140}$	<u>53,21 Kč</u>

Zdroj: vlastní zpracování

8.1.2 Nákup a prodej zboží

Velkoobchody realizují nákup zboží od velkého množství dodavatelů z České republiky i ze zahraničí. Díky tomu mohou pro své odběratele zajistit široký sortiment. Nakoupené zboží velkoobchod dodává nejen vlastním maloobchodním prodejnám, ale také externím odběratelům. Prodejní cenu zboží tvoří nákupní cena, DPH a velkoobchodní marže. Velkoobchodní marže se stanovuje pouze pro externí dodavatele. Příklad účtování ve velkoobchodu je uveden v následující tabulce.

Při účtování se využívají účty:

- účet 132.xxx – Zboží ve skladu velkoobchodu s ostatním zbožím,

- účet 133.xxx – Zboží ve skladech velkoobchodů s chlazeným zbožím a s ovocem a zeleninou,
- účet 622.xxx – Aktivace vnitropodnikových služeb,
- účet 343.xxx – Daň z přidané hodnoty,
- účet 321.xxx – Dodavatelé,
- účet 311.xxx – Odběratelé,
- účet 504.xxx – Prodané zboží,
- účet 604.xxx – Tržby za prodané zboží.

Tabulka 11: Účtování nákupu a prodeje zboží ve velkoobchodu

Účetní případ	Cena	Účtování	
		MD	Dal
Nákup zboží			
Základ DPH – nákupní cena	36 450,50 Kč	131.001	
DPH (15%)	5 467,58 Kč	343.002	
Celkem	41 918,08 Kč		321.001
Příjem zboží na sklad	36 450,50 Kč	133.001	131.001
Prodej zboží do vlastní prodejny			
Převod zboží - skladová cena	18 225,25 Kč	134.001	622.001
Vyskladnění zboží	18 225,25 Kč	622.001	133.001
Prodej zboží externímu odběrateli			
Základ DPH - prodejní cena	20 503,41 Kč		604.001
DPH (15%)	3 075,51 Kč		343.002
Celkem	23 578,92 Kč	311.001	
Vyskladnění zboží	18 225,25 Kč	504.001	133.001

Zdroj: vlastní zpracování

Nákup zboží je nejdříve účtován na účet 131.xxx – Pořízení zboží, ze kterého je odúčtován v okamžiku převzetí na sklad (účet 133.xxx – Zboží ve velkoobchodním skladu s chlazeným zbožím, ovocem a zeleninou). Prodej zboží v rámci vlastních prodejen je účtován aktivací vnitropodnikovými službami. Obchodní marže je výnosem z prodeje zboží, lze ji tedy spočítat rozdílem stavů účtů 604 – Tržby za prodej zboží a 504 – Prodané zboží.

Velkoobchod svým odběratelům může také nabídnout slevu, nebo sleva může být poskytnuta jemu. Tyto poskytnuté slevy se účtují na účty 604.xxx – Tržby za prodej zboží a 311.xxx – Pohledávky z obchodních vztahů v případě poskytnutých slev odběrateli. Nebo se účtují na účty 504.xxx – Prodané zboží a 321.001 – Závazky z obchodních vztahů v případě slev poskytnutých dodavatelem. Příklad účtování je opět uveden v následující tabulce.

Tabulka 12: Účtování slev ve velkoobchodu

Účetní případ	Cena	Účtování	
		MD	Dal
Sleva poskytnutá odběrateli ve výši 5 % z ceny zboží	-3 100,00 Kč	311.001	604.001
Sleva poskytnutá vlastní maloobchodní prodejně ve výši 4,5 % z ceny zboží	-2 790,00 Kč	133.001	622.001
Sleva poskytnutá velkoobchodu dodavatelem ve výši 7 % z ceny zboží	-2 100,00 Kč	504.001	321.001

Zdroj: vlastní zpracování

8.2. Maloobchod

8.2.1 Oceňování zboží

Při pořízení je zboží oceňováno nákupní cenou. Při vyskladnění je zboží oceňováno metodou FIFO, stejně jako ve velkoobchodu. Oceňování je opět znázorněno na příkladu konkrétního zboží: Čokoláda Milka, nákupní cena 19,30 Kč, počáteční stav byl 20 kusů.

Tabulka 13: Oceňování zásob v maloobchodních prodejnách - metoda FIFO

Datum	Operace	Množství	Cena za 1 kus	Cena celkem	Stav zboží na skladě	
					Množství	Cena
1.5.	Příjem	20	19,30 Kč	386,00 Kč	20	386,00 Kč
3.5.	Výdej	-10	19,30 Kč	-193,00 Kč	10	193,00 Kč
8.5.	Příjem	60	20,10 Kč	1 206,00 Kč	70	1 399,00 Kč
14.5.	Výdej	-50	19,94 Kč	-997,00 Kč	20	402,00 Kč
15.5.	Příjem	100	18,20 Kč	1 820,00 Kč	120	2 222,00 Kč
16.5.	Výdej	-80	18,68 Kč	-1 494,00 Kč	40	728,00 Kč
18.5.	Výdej	-20	18,20 Kč	-364,00 Kč	20	364,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 14: Výpočet průměrné ceny

Datum	Výpočet	Průměrná cena za 1 kus
3. května	$\frac{10 \cdot 19,30}{10}$	<u>19,30 Kč</u>
14. května	$\frac{(10 \cdot 19,30) + (40 \cdot 20,10)}{50}$	<u>19,94 Kč</u>
16. května	$\frac{(20 \cdot 20,10) + (80 \cdot 18,20)}{100}$	<u>18,68 Kč</u>
18. května	$\frac{20 \cdot 18,20}{20}$	<u>18,20 Kč</u>

Zdroj: vlastní zpracování

V minulosti družstvo používalo k ocenění výdeje zásob metodu aritmetického průměru. Pro demonstrování rozdílů mezi metodou aritmetického průměru a metodou FIFO uvádím následující příklad. Výpočet se týká stejného zboží, jako v předchozím příkladu: Čokoláda Milka, skladová cena 19,30 Kč, počáteční stav byl 20 kusů. Aritmetický průměr byl vypočítán z cen za minulý měsíc (duben 2013) → 18,36 Kč.

Tabulka 15: Oceňování zboží v maloobchodních prodejnách - aritmetický průměr

Datum	Operace	Množství	Cena za 1 kus	Cena celkem	Stav zboží na skladě	
					Množství	Cena
1.5.	Příjem	20	19,30 Kč	386,00 Kč	20	386,00 Kč
3.5.	Výdej	-10	18,36 Kč	-183,60 Kč	10	202,40 Kč
8.5.	Příjem	60	20,10 Kč	1 206,00 Kč	70	1 408,40 Kč
14.5.	Výdej	-50	18,36 Kč	-918,00 Kč	20	490,40 Kč
15.5.	Příjem	100	18,20 Kč	1 820,00 Kč	120	2 310,40 Kč
16.5.	Výdej	-80	18,36 Kč	-1 468,80 Kč	40	841,60 Kč
18.5.	Výdej	-20	18,36 Kč	-367,20 Kč	20	474,40 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Již v úvodu příkladu je patrné, že minulý měsíc (duben 2013) byly ceny dodaného zboží nižší. To nám způsobilo vyšší stav peněžního ocenění zásob na konci měsíce, a tím pádem i vyšší ocenění skladovaných zásob, než ve skutečnosti.

8.2.2 Nákup a prodej zboží

Jak již bylo řečeno v předchozí kapitole, maloobchodní jednotky mohou zboží nakupovat jak z vlastních velkoobchodních skladů a výroben, tak i od externích dodavatelů. Objednávka zboží od externích dodavatelů je převedena na velkoobchod. Dodávka tohoto zboží tedy účetně probíhá stejným způsobem jako dodávka zboží velkoobchodem. Účtování všech účetních případů v maloobchodních jednotkách probíhá jednou nebo dvakrát denně v centrální účtárně.

Prodej zboží v maloobchodních prodejnách probíhá prostřednictvím registrovaných pokladen. Zde je zboží prodáváno pomocí čárových kódů nebo kódů PLU. Tržbu v hotovosti vedoucí prodejny denně, popř. obden vkládá na bankovní účet.

Prodejní cena je součtem nákupní ceny, marže a DPH. Hlavní roli v tvorbě těchto cen hraje obchodní marže, jejíž výše je určena koeficientem. Tento koeficient stanovuje vedení družstva a liší se dle jednotlivých skupin zboží:

- Mléčné výrobky,
- Masné výrobky chlazené,
- Koloniál,

- Mražené výrobky,
- Ovoce a zelenina,
- Ryby a rybí výrobky,
- Pečivo.

Následující ukázka účtování se týká menších prodejen. Ve velkých prodejnách (typ TERNO) účtování probíhá stejně jako ve velkoobchodních skladech. V následující tabulce je uveden příklad účtování. Pro tento příklad je brána v úvahu maloobchodní marže ve výši 32 % a základní sazba DPH, tj. 15 %.

Pro účtování se využívají účty:

- účet 134.xxx – Zboží v maloobchodních prodejnách,
- účet 621.xxx – Aktivace materiálu a zboží,
- účet 221.xxx – Peníze na bankovním účtu.

Tabulka 16: Účtování nákupu a prodeje zboží v maloobchodních jednotkách

Účetní případ	Cena	Účtování	
		MD	Dal
Nákup zboží z vlastního velkoobchodu			
Skladová cena	25 000,50 Kč	134.001	622.001
Nákup zboží z vlastní výroby			
Skladová cena	2 499,74 Kč	134.001	621.001
Prodej zboží			
Vyřazení zboží - prodejní cena	60 450,00 Kč	504.001	134.001
Odvod tržby na bankovní účet – prodejní cena	60 450,00 Kč	221.001	604.001
Odvod DPH	-9 067,50 Kč	343.001	604.001

Zdroj: vlastní zpracování

O zboží, které maloobchodní jednotka pořizuje pro své vlastní účely, např. čisticí prostředky, se účtuje metodou B. Zaučtování se tedy provádí zápisem na vrub účtu 504.xxx – Prodané zboží a ve prospěch účtu 622.xxx – Aktivace vnitropodnikových služeb.

8.3 Zásoby vlastní výroby

Stavy zásoby vlastní výroby jsou v účetnictví družstva vedeny na účtech účtové třídy 12. Stav materiálu potřebný k výrobě je veden na účtu 112 – Materiál na skladě.

Družstvo provozuje dvě výroby – pekárnu v Horní Plané a lahůdkářství v Besednici. Zásoby vlastní výroby, které se vyskytují v pekárně, jsou vedeny v nákupních cenách a ty, které se vyskytují ve výrobě lahůdek, jsou oceňovány v kalkulačních cenách.

Velkou část svých výrobků převádějí výroby do maloobchodních jednotek. Menší část prodávají externím odběratelům za prodejní cenu, která je tvořená skladovou cenou, marží a DPH.

Příklady účetních operací jsou uvedeny v následující tabulce. V příkladu uvažujeme sníženou sazbu DPH 15 % a marži výroby pro externí odběratele 9 %.

Tabulka 17: Účtování zásob vlastní výroby

Účetní případ	Cena	Účtování	
		MD	Dal
Nákup materiálu pro výrobu			
Nákupní cena	5 600,00 Kč	111.001	
DPH (15%)	840,00 Kč	343.002	
Celkem	6 440,00 Kč		321.001
Převzetí materiálu na sklad	5 600,00 Kč	112.001	111.001
Spotřeba materiálu ve výrobě	2 500,00 Kč	501.001	112.001
Přírůstek výrobků na sklad	3 000,00 Kč	123.001	613.001
Převod výrobků vlastní MO prodejně	2 900,00 Kč	134.001	621.001
Vyskladnění výrobků	2 900,00 Kč	613.001	123.001
Prodej výrobků externímu odběrateli			
Prodejní cena	3 161,00 Kč	311.001	
DPH (15%)	474,15 Kč	343.001	
Celkem	3 635,15 Kč		601.001
Vyskladnění výrobků	2 900,00 Kč	613.001	123.001

Zdroj: vlastní zpracování

Stejně jako velkoobchod, tak i výroby převádějí zásoby na maloobchodní jednotky bez DPH. Tyto případy se účtují za použití účtů účtové skupiny 62 – Vnitropodnikové aktivace.

V příkladu byly použity účty:

- účet 111.xxx – Pořízení materiálu,
- účet 112.xxx – Materiál na skladě,
- účet 501.xxx – Spotřeba materiálu,
- účet 613.xxx – Změna stavu výrobků,
- účet 123.xxx – Výrobky,
- účet 601.xxx – Tržby za prodej výrobků.

8.3.1 Kalkulace

Kalkulace jsou vytvářeny nejen pro výrobky z vlastní výroby, ale také pro točenou zmrzlinu. Zmrzlina se prodává ve čtyřech prodejnách, které se nacházejí v turistických oblastech. V následujícím příkladu je zobrazen výpočet kalkulace zmrzliny.

Hlavní surovinou pro výrobu točené zmrzliny je zmrzlinová směs, jejíž cena se liší podle druhu zmrzliny. Pro náš příklad byly použity tyto suroviny:

- zmrzlinová směs vanilka, cena za 1 Kg činí 152,- Kč,
- kornouty Tulpen classic, cena balení (870 ks) činí 330,50 Kč,
- ubrousky s potiskem, cena balení (2 000 ks) činí 145,30 Kč.

Tabulka 18: Kalkulace 1kg zmrzlinové směsi⁶

Suroviny	Cena
1 Kg Zmrzlinové Směsi	152,00 Kč
2 L Pitné Vody Z Řadu	0,00 Kč
Celkem: Zmrzlinová Směs 3 Kg	152,00 Kč

Zdroj: vlastní z pracování

⁶ Průměrný počet porcí točené zmrzliny z této směsi je 25 (spočítáno na prodejně).

Tabulka 19: Náklady na výrobu 1 porce točené zmrzliny

Náklady	Cena
Zmrzlinová směs	6,08 Kč
Kornoutek	0,38 Kč
Ubrousek	0,07 Kč
Výrobní náklady celkem	6,53 Kč
Prodejní cena	20,00 Kč
Hrubý výnos	13,47 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

8.4 Inventarizační rozdíly

Inventarizační rozdíly vznikají v případě, že skuteční stav zásob zjištěný inventurou neodpovídá stavu účetnímu. Průběh inventarizace v družstvu a druhy inventarizačních rozdílu jsou uvedeny v kapitole 7.2 – Inventarizace.

V této kapitole je pouze uvedeno, jak se vzniklé inventarizační rozdíly zaúčtují. Příklad zaúčtování je uveden v následující tabulce.

Tabulka 20: Účtování inventarizačních rozdílu

Účetní případ	Účtování	
	MD	Dal
Manko do normy		
Velkoobchod s ostatním zbožím	504.xxx	132.001
Velkoobchod s chlazeným zbožím a velkoobchod s ovocem a zeleninou	504.xxx	133.001
Maloobchodní prodejny	504.xxx	134.001
Vlastní výroby	501.xxx	112.xxx; 123.xxx
Manko nad normu	549.xxx	132.xxx; 133.xxx; 134.xxx, 112.xxx; 123.xxx
Manko k úhradě	378.xxx	648.xxx
Přebytek	132.xxx; 133.xxx; 134.xxx, 112.xxx; 123.xxx	648.xxx

Zdroj: vlastní zpracování

9 Hodnocení efektivnosti řízení zásob

Pro hodnocení efektivnosti řízení zásob jsem zvolila ukazatele obrátka zboží a doba obratu zboží. Data potřebná k výpočtu ukazatelů jsem získala z rozvah a výkazů zisků a ztráty z let 2009, 2011 a 2013.

K výpočtu byly použity vzorce:

$$\text{obrátko zboží} = \frac{\text{tržby za zboží}}{\text{zboží}} \quad (3)$$

$$\text{doba obratu zboží} = \frac{365}{\text{obrátko zboží}} \quad (5)$$

Oba ukazatele se dají hodnotit z hlediska času nebo oboru. Jako první jsem hodnotila efektivnost řízení zásob zboží v čase. Ukazatel obrátka zásob udává, kolikrát za rok se zboží v podniku stihne obrátit. Optimálně by se měla hodnota tohoto ukazatele, v čase zvyšovat. Ukazatel doba obratu zásob udává, za jak dlouho se zboží v podniku stihne obrátit. Optimálně by hodnota tohoto ukazatele v čase měla klesat.

Tabulka 21: Ukazatelé efektivnosti řízení zásob – Jednota družstvo spotřebitelů v Kaplici

Rok	Zboží	Tržby za prodej zboží (tis. Kč)	Obrátka zboží	Doba obratu zboží (dny)
2008	69 384	839 628	12,10	30
2009	71 755	812 519	11,32	32
2010	72 145	764 592	10,60	34
2011	66 704	748 525	11,22	33
2012	75 164	744 177	9,90	37
2013	71 370	725 066	10,16	36

Zdroj: vlastní zpracování

Ve výše uvedené tabulce je vidět, že obrátka zásob od roku 2008 do roku 2010 mírně klesala. Důvodem poklesu jsou snižující se tržby vlivem hospodářské krize. Podnik v roce 2011 reagoval snížením zásob zboží, obrat tedy vzrostl. V roce 2012 zásoby zboží opět navýšil, tržby však stále klesaly. Efektem tohoto kroku byl vysoký pokles hodnoty ukazatele obrátka zboží. V reakci na tento fakt podnik v roce 2013 zásoby zboží snížil a obrat zboží mu tak opět klesl. Na tuto skutečnost reaguje i ukazatel obratu

zásob. Z tabulky je zřejmé, že nejhorší hodnotu měl v roce 2012, kdy firma zřejmě předpokládala vyšší tržby a zvýšila tak zásoby zboží, tržby však stále klesaly.

Pro toto srovnání ukazatelů v oboru jsem zvolila konkurenční společnost Penny Market, s.r.o. Tato společnost provozuje své maloobchodní jednotky po celé České republice, na rozdíl od Jednoty, která své maloobchodní prodejny provozuje v rámci okresu Český Krumlov. Konkurenčně se střetávají v Kaplici a Českém Krumlově.

Data pro výpočet ukazatelů jsem opět čerpala z účetních závěrek společnosti.

Tabulka 22: Ukazatele efektivity řízení zásob - Penny Market, s.r.o.

Rok	Zboží	Tržby za prodej zboží (tis. Kč)	Obrátka zboží penny	Doba obratu zboží (dny)
2008	1 099 569	17 629 148	16,03	23
2009	1 837 673	26 403 045	14,37	25
2010	1 533 445	26 144 787	17,05	21
2011	1 913 763	27 156 474	14,19	26
2012	1 766 624	28 749 628	16,27	22
2013	2 050 654	29 221 741	14,25	26

Zdroj: vlastní zpracování

Na první pohled je jasné, že tržby společnosti Penny Market na rozdíl od Jednoty rostly. Výjimku tvoří rok 2010, kdy tržby klesaly. To může být opět následek hospodářské krize. Růst tržeb může být dán i tím, že Penny Market postupně navyšuje počet svých maloobchodních prodejen po celé České republice⁷. Vývoj maloobchodních prodejen u Jednoty se pohybuje stále okolo 40 prodejen.

Ukazatel obratu zásob je u společnosti Penny Market výrazně lepší. Tato společnost dokáže své zásoby zboží otočit v průměru čtyřikrát více než Jednota. U ukazatele doby obratu zásob je u Penny Marketu lepší, své zásoby si drží v průměru o 10 dní kratší dobu, zásoby této společnosti jsou tím pádem i likvidnější.

Po zvážení ostatních faktorů, které mohou mít vliv na výši obou ukazatelů (velikost podniku, místo podnikání, počet prodejen apod.) docházím k závěru, že ukazatel

⁷ Společnost to uvádí ve své výroční zprávě (2013). V roce 2008 byl počet maloobchodních prodejen 206 a do roku 2013 se postupně zvyšoval až na 348.

společnosti Jednota družstvo spotřebitelů v Kaplici nejsou výrazně horší než ukazatel společnosti Penny Market, s.r.o., i přesto, že se tak na první pohled můžou jevit.

10 Vlastní zhodnocení

K účtování o zásobách používá podnik průběžný způsob (metoda A). Myslím, že podnik zvolil tento způsob správně. Díky průběžnému způsobu účtování má podnik přehledné informace o stavech zboží v jednotlivých skladech a lépe tak zajišťuje zásobování. Periodický způsob účtování využívá pouze u zásob, které jsou v jednotlivých střediscích určeny přímo ke spotřebě (např. igelitové rukavice pro prodej uzenin, mýdla a jiné čisticí prostředky).

U maloobchodních prodejen účetní jednotka v minulosti využívala k evidenci zásob ocenění prodejní cenou. Vznikaly tak cenové rozdíly mezi pořizovací cenou a prodejní cenou zboží. Výpočty a účtování těchto rozdílů vedly k náročnější evidenci a administrativě. Proto se podnik rozhodl přejít na jednotný systém oceňování zásob v maloobchodních prodejnách a velkoobchodech – oceňuje v nákupních cenách.

Zboží bylo vedeno v prodejních cenách hlavně z důvodu, že nebylo evidováno podle druhů. Jeho vyskladňování bylo oceňováno metodou aritmetického průměru vy počítaného za předcházející měsíc. Tento systém oceňování vedl k tomu, že v maloobchodních skladech bylo zboží často oceněno jinou než skutečnou cenou (viz příklad v kapitole 8.2.1 Oceňování zboží v maloobchodě).

Družstvo tedy postupně u všech maloobchodních jednotek začalo zavádět evidenci zboží dle druhů a oceňování metodou FIFO. Toto opatření je dle mého názoru dobré nejen z hlediska správného ocenění zásob, ale z hlediska přehlednější evidence. Vedoucí prodejen mají dnes mnohem lepší přehled o stavu jednotlivých položek zboží, než v minulosti a mohou tak lépe plánovat zásobování svých prodejen.

Ke správnému vedení evidence zásob je potřeba správně natavený počítačový software. Podnik přechodem na druhovou evidenci zboží začal využívat nový software, který propojuje všechna střediska podniku. Vedoucí maloobchodních prodejen mohou vidět stavy zásob na skladech velkoobchodů a podle toho se rozhodnout, které zboží objednat. Vedoucí velkoobchodních skladů naopak vidí stavy zásob maloobchodních prodejen, a pokud vidí, že má maloobchod zboží málo, mohou jim nabídnout zboží, kterého mají na svém skladě přebytek. To platí i pro ostatní maloobchody. Pomocí převodky se tak může zboží přesunout na prodejnu, kde bude mít větší odbyt.

Ukazatelé řízení zásob (obrátky zásob a doba obrátu zásob) má podnik horší ve srovnání s konkurencí. V tabulce 21 – Ukazatelé efektivity řízení zásob je vidět, že

družstvu dlouhodobě klesají tržby a množství zboží se stále mění (jeden rok klesá, druhý rok roste). Podnik by měl lépe sledovat vývoj tržeb a přizpůsobit tomu tak i plány objednávek zásob zboží – pokud se tržby snižují, snížit tak i stavy zásob.

System přímého objednávání zboží vyžaduje, aby vedoucí maloobchodních prodejen věnovali pozornost skladbě sortimentu na své prodejně. Vedoucí maloobchodních prodejen mohou objednávat zboží, které se jim může zamlouvat, ale v jejich prodejně bude mít malý odbyt, dlouhou dobu obratu a bude na sebe vázat kapitál, který by mohlo družstvo investovat jinak. Vedoucí se pak toto zboží snaží převést na jinou prodejnu, která ho snáze prodá. Tento problém u některých malých prodejen nastává pravidelně. Vedení by se tedy mělo tomuto trendu vyvarovat a zavést opatření, které vedoucím alespoň částečně vezme pravomoc objednávat zboží, které prodejna není schopna prodat.

V příkladu uvedeném v kapitole 8.3.1 Kalkulace je vidět, že podnik v kalkulacích některých výrobků nezahrnuje přímé náklady v podobě mzdy pracovníků (prodejci zmrzliny), či odpisy dlouhodobého majetku (zmrzlinový stroj). To může vést ke zkreslení výnosů a zisku z prodeje výrobků. Dle mého názoru, by podnik měl lépe dbát na sestavování kalkulací a tyto náklady do nich započítat.

11 Závěr

Bakalářská práce byla vypracována na základě informací poskytnutý účetním oddělením společnosti Jednota, družstvo spotřebitelů v Kaplici. Cílem práce bylo zhodnotit evidenci, účtování a oceňování zásob, z tohoto hlediska analyzovat zásoby v konkrétní účetní jednotce a předložit možné návrhy a opatření.

Práci jsem rozdělila do dvou částí. V teoretické části jsem se zaměřila na sběr informací v odborné literatuře. Tato část mapuje koloběh zásob v podniku, od jejich pořízení až do jejich spotřeby. V praktické části jsem použila získané informace k zhodnocení evidence, účtování a oceňování zásob. Popsala jsem zde způsoby evidence, účtování i oceňování zboží v jednotlivých střediscích (velkoobchody a maloobchodní jednotky) a pokusila se je zhodnotit.

Družstvo vlastní tři velkoobchody, které nakupují zboží od externích dodavatelů z České republiky i ze zahraničí. Následně toto zboží prodávají externím odběratelům a vlastním maloobchodním prodejnám. Dále družstvo vlastní výrobní lahůdek a pečiva, kterými také zásobuje externí odběratele a vlastní maloobchodní prodejny.

Hlavní činností družstva je maloobchodní prodej. Maloobchodní jednotky nakupují zboží z vlastního velkoobchodu, vlastních výroben, ale také od externích dodavatelů, zpravidla regionální výrobci. V takovém případě se zboží převodkou převede na velkoobchod.

Při pořízení zásob družstvo používá nákupní ceny a při vyskladnění používá metodu FIFO. Tuto metodu družstvo zavedlo v posledních letech postupně na všech prodejnách. Dříve používalo metodu aritmetického průměru, ale ukázalo se, že při použití metody FIFO je zboží oceněno reálnějšími cenami. Zásoby vlastní výroby jsou oceňování kalkulacími cenami (lahůdky) a nákupní cenou (pekárna).

Účtování o zásobách zvolila účetní jednotka průběžnou metodou. Analytickou evidenci účtů vede dle středisek. Má tak přehledné informace o stavech zboží v jednotlivých skladech a může tak lépe zajišťovat jejich zásobování. Periodickou metodou účtuje o zásobách, které jsou určeny k přímé spotřebě, např. čisticí prostředky.

Informace o zásobách zaznamenává účetní jednotka do skladových karet, které jsou vedeny elektronicky. Elektronicky probíhá také veškerá komunikace mezi jednotlivými středisky. Počítačový software, kterým jsou propojeny všechny střediska, slouží k objednávkám, převodům, reklamacím apod.

V efektivnosti řízení zásob družstvo za svým konkurentem pokulhává. Má delší dobu obratu, tedy dobu, po kterou zboží leží ve skladě a váže na sebe finanční prostředky, než jeho konkurence. Zároveň má i nižší obrat zásob zboží, tedy to, kolikrát se průměrně zboží stihne přeměnit v hotovost, jak je likvidní. Při porovnávání však musíme brát v úvahu i faktory, které tyto ukazatele ovlivňují. Sledovaná konkurence má výrazně vyšší počet maloobchodních prodejen, vyšší tržby a působí na celém území České republiky. V bližším porovnání tedy hodnoty těchto ukazatelů nejsou výrazně horší.

Při analýze zásob ve vybrané účetní jednotce jsem zjistila, že jsou významnou složkou v aktivech společnosti. Metody používané k jejich účtování a oceňování jsou dostačující a evidence zásob v podniku je dostatečně přehledná.

12 Summary

Stocks are very important components of the short-term assets. Material, products and goods are part of the stocks. There are two ways of the stocks accounting, which can be used by all accounting entities – the method A and the method B. Furthermore the methods of stocks evaluating exist, which is where the method FIFO, arithmetical mean and fixed prices of stocks belong. These ways have different influence on the management results.

The aim of this work is to evaluate the records keeping, accounting and evaluating of the stocks and to analyse the stocks from this point of view in a specific accounting entity and finally the aim is to present possible suggestions for the preventive precautions.

The work is divided into two parts. The first part is focused on the theoretical knowledge of the field of stocks. The second one is focused on the application of the experience gained in the theoretical field into practice.

Key words: stocks, short-term assets, ways of stocks evaluating, FIFO, arithmetical mean

13 Přehled použité literatury

Knihy

- [1] Albrecht, W., Stice, E., & Stice, J. (2011). *Financial accounting*. Mason, OH: South-Western/Cengage Learning.
- [2] ANAG.Kislingerová, E. (2010). *Manažerské finance*. Praha: C. H. Beck.
- [3] Březinová, H., & Munzar, V. (2008). *Účetnictví*. Praha: Institut Svazu účetních.
- [4] Holečková, J. (2008). *Finanční analýza firmy*. Praha: ASPI.
- [5] Chalupa, R., Kadlec, J., Palátová, J., Procházková, D., Sedlák, R., Skálová, J., ... Vlach, P. (2011). *Abeceda účetnictví pro podnikatele*. Olomouc: ANAG.
- [6] Kovanicová, D. (2003). *Finanční účetnictví: světový koncept*. Praha: Polygon.
- [7] Kovanicová, D. (2012). *Abeceda účetních znalostí pro každého*. Praha: Polygon.
- [8] Louša, F. (2012). *Zásoby: komplexní průvodce účtováním a oceňováním*. Praha: Grada.
- [9] Marek, P. (2009). *Studijní průvodce financemi podniku*. Praha: Ekopress.
- [10] Rubáková, V. (2012). *Praktické účetní případy ...: příklady účtování na všech účtech*. Praha: Grada Publishing.
- [11] Ryneš, P. (2013). *Podvojně účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím k ...*. Olomouc: ANAG.
- [12] Sedláček, J. (2004). *Účetnictví podnikatelů po vstupu do Evropské unie*. Praha: C. H. Beck.
- [13] Skálová, J. (2013). *Podvojně účetnictví 2013*. Praha: Grada.
- [14] Synek, M., & Kislingerová, E. (2010). *Podniková ekonomika*. Praha: C.H. Beck.
- [15] Štohl, P. (2009). *Učebnice účetnictví 2009: pro střední školy a pro veřejnost*. Znojmo: Pavel Štohl.
- [16] Štohl, P., & Klička, V. (2009). *Maturitní okruhy z účetnictví 2009*. Znojmo: Pavel Štohl.
- [17] Valach, J. (1999). *Finanční řízení podniku*. Praha: Ekopress.

Internetové články

- [18] Hlaváčková, H.. (2010). Inventarizace. *Účetní kavárna* [online]. Retrieved from: http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d8509v11199-inventarizace/?search_query=inventarizace+z%C3%A1sob&search_results_page=
- [19] Kovalíková, H.. (2006). Problematika zásob a skladového hospodářství. *Účetní kavárna* [online]. Retrieved from: http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d192v168-problematika-zasob-a-skladoveho-hospodarstvi/?search_query=kovalikova&search_results_page=
- [20] Popesko, B.. (2011). Jak zvolit správnou kalkulační metodu. *Účetní kavárna* [online]. Retrieved from: http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d34243v43733-jak-zvolit-spravnu-kalkulacni-metodu/?search_query=kalkula%C4%8Dn%C3%AD+vzorec&search_results_page=

Legislativa

- [21] Česká republika (2014). *Český účetní standard 015 pro účetní jednotky, které účtují podle Vyhlášky č. 500/2002 Sb.*
- [22] Česká republika (2002). *Vyhláška č. 500/2002 Sb.*
- [23] Česká republika (1991). *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví.*

Ostatní

- [24] Jednota družstvo spotřebitelů v Kaplici (2009). *Účetní závěrka.*
- [25] Jednota družstvo spotřebitelů v Kaplici (2011). *Účetní závěrka.*
- [26] Jednota družstvo spotřebitelů v Kaplici (2013). *Účetní závěrka.*
- [27] Jednota družstvo spotřebitelů v Kaplici (2014). *Interní zdroje společnosti.*
- [28] Penny Market, s.r.o. (2009). *Účetní závěrka.*
- [29] Penny Market, s.r.o. (2011). *Účetní závěrka.*
- [30] Penny Market, s.r.o. (2013). *Účetní závěrka.*

Seznam tabulek

Tabulka 1: Účtování při nákupu materiálu	11
Tabulka 2: Účtování při nákupu materiálu ze zemí mimo Evropskou unii	12
Tabulka 3: Účtování při prodeji materiálu (metoda A)	15
Tabulka 4: Účtování o zásobách vlastní výroby	16
Tabulka 5: Účtování o zboží v maloobchodní jednotce	17
Tabulka 6: Účtování inventarizačních rozdílů	18
Tabulka 7: Vývoj počtu prodejů	24
Tabulka 8: Výpočet ztratného	27
Tabulka 9: Oceňování zboží ve velkoobchodním skladu - metoda FIFO	29
Tabulka 10: Výpočet průměrné ceny	29
Tabulka 11: Účtování nákupu a prodeje zboží ve velkoobchodu	30
Tabulka 12: Účtování slev ve velkoobchodu	31
Tabulka 13: Oceňování zásob v maloobchodních prodejnách - metoda FIFO	32
Tabulka 14: Výpočet průměrné ceny	32
Tabulka 15: Oceňování zboží v maloobchodních prodejnách - aritmetický průměr	33
Tabulka 16: Účtování nákupu a prodeje zboží v maloobchodních jednotkách	34
Tabulka 17: Účtování zásob vlastní výroby	35
Tabulka 18: Kalkulace 1kg zmrzlinové směsi	36
Tabulka 19: Náklady na výrobu 1 porce točené zmrzliny	37
Tabulka 20: Účtování inventarizačních rozdílů	37
Tabulka 21: Ukazatelé efektivnosti řízení zásob – Jednota družstvo spotřebitelů v Kaplici	38
Tabulka 22: Ukazatele efektivnosti řízení zásob - Penny Market, s.r.o.	39

Přílohy

1. Možný vzor účtové osnovy.
2. Dodací list – velkoobchod → maloobchod.
3. Skladová karta zboží.

Účtová osnova – možný vzor

Účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek

01 - Dlouhodobý nehmotný majetek

- 011 - Zřizovací výdaje
- 012 - Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje
- 013 - Software
- 014 - Ocenitelná práva
- 019 - Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek

02 - Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný

- 021 - Stavby
- 022 - Samostatné movité věci a soubory movitých věcí
- 025 - Pěstitelské celky trvalých porostů
- 026 - Základní stádo a tažná zvířata
- 029 - Ostatní dlouhodobý hmotný majetek

03 - Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný

- 031 - Pozemky
- 032 - Umělecká díla a sbírky

04 - Pořízení dlouhodobého majetku

- 040 - Pořízení dlouhodobého majetku
- 041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku
- 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku
- 043 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku

05 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek

- 050 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek
- 051 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek
- 052 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek
- 053 - Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek

06 - Dlouhodobý finanční majetek

- 061 - Podílové cenné papíry a podíly v podnicích s rozhodujícím vlivem
- 062 - Podílové cenné papíry a podíly v podnicích s podstatným vlivem
- 063 - Realizovatelné cenné papíry a podíly
- 065 - Dlužné cenné papíry držené do splatnosti
- 066 - Půjčky podnikům ve skupině
- 067 - Ostatní půjčky
- 069 - Ostatní dlouhodobý finanční majetek

07 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku

- 070 - Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 071 - Oprávky ke zřizovacím výdajům
- 072 - Oprávky k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje
- 073 - Oprávky k softwaru
- 074 - Oprávky k ocenitelným právům
- 079 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku

08 - Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku

- 081 - Oprávky ke stavbám
- 082 - Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí
- 085 - Oprávky k pěstitelským celkům trvalých porostů
- 086 - Oprávky k základnímu stádu a tažným zvířatům
- 089 - Oprávky k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku

09 - Opravné položky k dlouhodobému majetku

- 091 - Opravná položka k dlouhodobému nehmotnému majetku
- 092 - Opravná položka k dlouhodobému hmotnému majetku
- 093 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému nehmotnému majetku
- 094 - Opravná položka k dlouhodobému nedokončenému hmotnému majetku
- 095 - Opravná položka k poskytnutým zálohám
- 096 - Opravná položka k dlouhodobému finančnímu majetku
- 097 - Opravná položka k nabytému majetku
- 098 - Oprávky k opravné položce k nabytému majetku

Účtová třída 1 – Zásoby

11 - Materiál

- 111 - Pořízení materiálu
- 112 - Materiál na skladě
- 119 - Materiál na cestě

12 - Zásoby vlastní výroby

- 121 - Nedokončená výroba
- 122 - Polotovary vlastní výroby
- 123 - Výrobky
- 124 - Zvřátata

13 - Zboží

- 131 - Pořízení zboží
- 132 - Zboží na skladě a v prodejních
- 139 - Zboží na cestě

19 - Opravné položky k zásobám

- 191 - Opravná položka k materiálu
- 192 - Opravná položka k nedokončené výrobě
- 193 - Opravná položka k polotovarům vlastní výroby
- 194 - Opravná položka k výrobkům
- 195 - Opravná položka ke zvířatům
- 196 - Opravná položka ke zboží

Účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a krátkodobé bankovní úvěry

21 - Peníze

- 210 - Peníze
- 211 - Pokladna
- 213 - Ceniny

22 - Účty v bankách

- 221 - Bankovní účty

23 - Běžné bankovní úvěry

- 231 - Krátkodobé bankovní úvěry
- 232 - Eskontní úvěry

24 - Jiné krátkodobé finanční výpomoci

- 241 - Emitované krátkodobé dluhopisy
- 249 - Ostatní krátkodobé finanční výpomoci

25 - Krátkodobý finanční majetek

- 251 - Majetkové cenné papíry k obchodování
- 252 - Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly
- 253 - Dlužné cenné papíry k obchodování
- 255 - Vlastní dluhopisy
- 256 - Dlužné cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti
- 257 - Ostatní realizovatelné cenné papíry
- 259 - Pořizování krátkodobého finančního majetku

26 - Převody mezi finančními účty

- 261 - Peníze na cestě

29 - Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku

- 291 - Opravná položka ke krátkodobému finančnímu majetku

Účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy

31 - Pohledávky

- 311 - Odběratelé
- 312 - Směnky k inkasu
- 313 - Pohledávky za eskontované cenné papíry
- 314 - Poskytnuté provozní zálohy
- 315 - Ostatní pohledávky

32 - Závazky

- 321 - Dodavatelé
- 322 - Směnky k úhradě
- 324 - Přijaté zálohy
- 325 - Ostatní závazky

33 - Zúčtování se zaměstnanci a institucemi

- 331 - Zaměstnanci
- 333 - Ostatní závazky vůči zaměstnancům
- 335 - Pohledávky za zaměstnanci
- 336 - Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění

34 - Zúčtování daní a dotací

- 341 - Daň z příjmů
- 342 - Ostatní přímé daně
- 343 - Daň z přidané hodnoty
- 345 - Ostatní daně a poplatky
- 346 - Dotace ze státního rozpočtu
- 347 - Ostatní dotace

35 - Pohledávky ke společníkům a sdružení

- 351 - Pohledávky k podnikům ve skupině
- 353 - Pohledávky za upsaný vlastní kapitál
- 354 - Pohledávky za společníky při úhradě ztráty
- 355 - Ostatní pohledávky za společníky
- 358 - Pohledávky k účastníkům sdružení

36 - Závazky ke společníkům a sdružení

- 361 - Závazky k podnikům ve skupině
- 364 - Závazky ke společníkům při rozdělování zisku
- 365 - Ostatní závazky ke společníkům
- 366 - Závazky ke společníkům a členům družstva ze závislé činnosti
- 367 - Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a vkladů
- 368 - Závazky k účastníkům sdružení

37 - Jiné pohledávky a závazky

- 371 - Pohledávky z prodeje podniku
- 372 - Závazky z koupě podniku
- 373 - Pohledávky a závazky z pevných termínových operací
- 374 - Pohledávky z pronájmu
- 375 - Pohledávky z emitovaných dluhopisů
- 376 - Nakoupené opce
- 377 - Prodané opce
- 378 - Jiné pohledávky
- 379 - Jiné závazky

38 - Přechnodné účty aktiv a pasiv

- 381 - Náklady příštích období
- 382 - Komplexní náklady příštích období
- 383 - Výdaje příštích období
- 384 - Výnosy příštích období
- 385 - Příjmy příštích období
- 388 - Dohadné účty aktivní
- 389 - Dohadné účty pasivní

39 - Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování

- 391 - Opravná položka k pohledávkám
- 395 - Vnitřní zúčtování
- 398 - Spojovací účet při sdružení

Účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky

41 - Základní kapitál a kapitálové fondy

- 411 - Základní kapitál
- 412 - Emisní ážio
- 413 - Ostatní kapitálové fondy
- 414 - Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků
- 418 - Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách
- 419 - Změny základního kapitálu

42 - Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření

- 421 - Zákonný rezervní fond
- 422 - Nedělitelný fond
- 423 - Statutární fondy
- 427 - Ostatní fondy
- 428 - Nerozdělený zisk minulých let
- 429 - Neuhrazená ztráta minulých let

43 - Výsledek hospodaření

- 431 - Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení

45 - Rezervy

- 451 - Rezervy zákonné
- 459 - Ostatní rezervy

46 - Bankovní úvěry

- 461 - Bankovní úvěry

47 - Dlouhodobé závazky

- 471 - Dlouhodobé závazky k podnikům ve skupině
- 473 - Emitované dluhopisy
- 474 - Závazky z pronájmu
- 475 - Dlouhodobé přijaté zálohy
- 478 - Dlouhodobé směnky k úhradě
- 479 - Ostatní dlouhodobé závazky

48 - Odložený daňový závazek a pohledávka

- 481 - Odložený daňový závazek a pohledávka

49 - Individuální podnikatel

- 491 - Účet individuálního podnikatele

Účtová třída 5 – Náklady

50 - Spotřebované nákupy

- 500 - Spotřebované nákupy
- 501 - Spotřeba materiálu
- 502 - Spotřeba energie
- 503 - Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek
- 504 - Prodané zboží

51 - Služby

- 510 - Služby
- 511 - Opravy a udržování
- 512 - Cestovné
- 513 - Náklady na reprezentaci
- 518 - Ostatní služby

52 - Osobní náklady

- 520 - Osobní náklady
- 521 - Mzdové náklady
- 522 - Příjmy společníků a členů družstva ze závislé činnosti
- 523 - Odměny členům orgánů společnosti a družstva
- 524 - Zákonné sociální pojištění
- 525 - Ostatní sociální pojištění
- 526 - Sociální náklady individuálního podnikatele
- 527 - Zákonné sociální náklady
- 528 - Ostatní sociální náklady

53 - Daně a poplatky

- 530 - Daně a poplatky
- 531 - Daň silniční
- 532 - Daň z nemovitosti
- 538 - Ostatní daně a poplatky

54 - Jiné provozní náklady

- 540 - Jiné provozní náklady
- 541 - Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 542 - Prodaný materiál
- 543 - Dary
- 544 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
- 545 - Ostatní pokuty a penále
- 546 - Odpis pohledávky
- 548 - Ostatní provozní náklady
- 549 - Manka a škody

55 - Odpisy, rezervy a opravné položky provozních nákladů

- 551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
- 552 - Tvorba zákonných rezerv
- 554 - Tvorba ostatních rezerv
- 555 - Zúčtování komplexních nákladů příštích období
- 557 - Zúčtování oprávek k opravné položce k nabytému

majetku
558 - Tvorba zákonných opravných položek
559 - Tvorba opravných položek

56 - Finanční náklady

560 - Finanční náklady
561 - Prodané cenné papíry a podíly
562 - Úroky
563 - Kurzové ztráty
564 - Náklady z přecenění majetkových cenných papírů
566 - Náklady z finančního majetku
567 - Náklady z derivátových operací
568 - Ostatní finanční náklady
569 - Manka a škody na finančním majetku

57 - Rezervy a opravné položky finančních nákladů

574 - Tvorba rezerv
579 - Tvorba opravných položek

58 - Mimořádné náklady

580 - Mimořádné náklady
581 - Náklady na změnu metody
582 - Škody
584 - Tvorba rezerv
588 - Ostatní mimořádné náklady
589 - Tvorba opravných položek

59 - Daně z příjmů a převodové účty

591 - Daň z příjmů z běžné činnosti - splatná
592 - Daň z příjmů z běžné činnosti - odložená
593 - Daň z příjmů z mimořádné činnosti - splatná
594 - Daň z příjmu z mimořádné činnosti - odložená
595 - Dodatečné odvody daně z příjmů
596 - Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům
597 - Převod provozních nákladů
598 - Převod finančních nákladů

Účtová třída 6 – Výnosy

60 - Tržby za vlastní výkony a zboží

600 - Tržby za vlastní výkony a zboží
601 - Tržby za vlastní výrobky
602 - Tržby z prodeje služeb
604 - Tržby za zboží

61 - Změny stavu vnitropodnikových zásob

610 - Změny stavu vnitropodnikových zásob
611 - Změna stavu nedokončené výroby
612 - Změna stavu polotovaru
613 - Změna stavu výrobku
614 - Změna stavu zvířat

62 - Aktivace

620 - Aktivace
621 - Aktivace materiálu a zboží
622 - Aktivace vnitropodnikových služeb
623 - Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku
624 - Aktivace dlouhodobého hmotného majetku

64 - Jiné provozní výnosy

640 - Jiné provozní výnosy.
641 - Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku
642 - Tržby z prodeje materiálu
644 - Smluvní pokuty a úroky z prodlení
646 - Výnosy z odepsaných pohledávek
648 - Ostatní provozní výnosy

65 - Zúčtování rezerv a opravných položek provozních výnosů

652 - Zúčtována zákonných rezerv
654 - Zúčtování ostatních rezerv
655 - Zúčtování komplexních nákladů příštích období
657 - Zúčtování oprávek k opravné položce k nabytému majetku

658 - Zúčtování zákonných opravných položek
659 - Zúčtování opravných položek

66 - Finanční výnosy

660 - Finanční výnosy
661 - Tržby z prodeje cenných papírů a podílů
662 - Úroky
663 - Kurzové zisky
664 - Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů
665 - Výnosy z dlouhodobého finančního majetku
666 - Výnosy z krátkodobého finančního majetku
667 - Výnosy z derivátových operací
668 - Ostatní finanční výnosy

67 - Zúčtování rezerv a opravných položek finančních výnosů

674 - Zúčtování rezerv
679 - Zúčtování opravných položek

68 - Mimořádné výnosy

680 - Mimořádné výnosy
681 - Výnosy ze změny metody
684 - Zúčtování rezerv
688 - Ostatní mimořádné výnosy
689 - Zúčtování opravných položek

69 - Převodové účty

697 - Převod provozních výnosů
698 - Převod finančních výnosů

Účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty

70 - Účty rozvahné

701 - Počáteční účet rozvahný
702 - Konečný účet rozvahný

71 - Účet zisků a ztrát

710 - Účet zisků a ztrát

75 až 79 - Podrozvahové účty

Účtová třída 7 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

OS_650 / 60

Dodací list

Tisk: 9.3.2015 04:09 Kopie: 2

Daňový doklad: Datum vystavení: 09.03.2015 Datum uskutečnění zdanitelného plnění: 09.03.201

Dodací list: 184334 Objednávka: 109304697 Rozvoz: 7 Datum dodání: 09.03.2015 Datum pohybu: 09.03.201

Dodavatel: OZA: Sumerauerová Jana		Odběratel:
Závod: 2	Středisko: 360	1000 -
Jednota DS v Kaplici	VOCH	Jednota DS v Kaplici
Střítež		Střítež
Kaplice nádraží 86	Střítež	Kaplice Nádraží 86
382 41 Kaplice 1	382 41 Kaplice nádraží 86	382 42 KAPLICE II
RČDA:		DIČ: CZ00031861 IČ: 00031861
DIČ: CZ00031861	IČ: 00031861	Peněžní ústav: Komerční banka Český Krumlov
Peněžní ústav: Komerční banka Český Krumlov		Číslo účtu: 117241/0100
Číslo účtu: 117241/0100		Konečný příjemce:
		1000 - 93 IČP:
		093 Lipno
		093
		Kaplice Nádraží 86
		382 42 KAPLICE II
		DIČ: CZ00031861 IČ: 00031861

Dodavatel zapsán v evidenci: u Krajského soudu v Č. Budějovicích

Spisová značka: čj.DR 208

Poznámka:

Registř.	Název zboží	Akce	Pro.cena	%DPH	Pocb	Vbal	Množství	Jmn	Scena	MJ/cena
Sklad: 305										
70002	V.krkovička sk.600gr4plátky		62,52	15	1	3	3,000	Ks ✓	84,00	100g/14,00
70011	Vepř.pečené BK 320gr 4plátky		47,43	15	2	3	6,000	Ks ✓	64,00	100g/20,00
70013	V.rizky 450gr 4plátky		51,74	15	2	3	6,000	Ks ✓	69,00	100g/15,33
70015	Vepřová sekaná 500g KOS		45,28	15	12	1	12,000	KS ✓	65,00	100g/13,00
70017	Vepřový guláš 400gr		45,28	15	1	4	4,000	KS ✓	59,00	100g/14,75
70018	Vepř.maso-nudličky na činu 400g KOS	A	42,00	15	2	4	8,000	KS ✓	54,00	100g/13,50
70024	Hovězí guláš porcovaný 400gr	A	53,55	15	1	4	4,000	KS ✓	69,00	100g/17,25
	KOSM Přepravka KOSTELEC malé		150,00	0	12	1	12,000	ks	150,00	

	0%	10%	15%	21%		Hmotnost (kg)
Základ daně:	0,00	0,00	2057,26	0,00	Cena bez daně:	2057,26
Daň:		0,00	308,59	0,00	Celkem daň:	308,59
Spotřební daň: 10,00					Zvláštní peněžní částka vázaná k vratným obalům:	1800,00
					Rozdíl ze zaokrouhlení:	0,00
					K úhradě:	4165,85
						4574,0

Bezpeč. listy podle zákona č. 157/98 Sb. jsou uloženy u dodavatele. Ceny zboží obsahující spotřební daň. Lihoviny na dodacím listě byly invertovány dle zák. č.676/2004 Sb. ke dni 1.7.2005

Vystavil: Sumerauerová Jana



CHLAZENÉHO
ZBOŽÍ
příjemci zboží: MASO
IČ: 00031861

Zboží převzal:



093
LIPNO
NAD VLTAVO
DIČ: CZ00031861

Editace prodejních cen - KOL152283 Milka celé oříšky 100g

Obor: **Čokoláda**

Doporučená marže: % Skladová hodnota: Kč

Minimální marže: % Poslední nákupní cena: Kč Poslední NC před slevou: Kč Poslední základní NC: Kč

Aktuální PC+DPH: Kč speciální ceník:

MJ	Nákupní cena [Kč]	Marže [%] žádaná	Marže [%] skutečná	PC [Kč]	PC s DPH [Kč]	Platnost od	hodin
KS	<input type="text" value="20,690"/>	<input type="text"/>	<input type="text" value="31,95"/>	<input type="text" value="27,30"/>	<input type="text" value="31,40"/>	<input type="text" value="12.11.2014"/>	<input type="text" value="03:02"/>
bal	<input type="text" value="331,040"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Stav skladu a ceny

Kód	Název skladu Δ	Stav MJ	Stav NC	Stav PC	Posl. NC	PC	PC+DPH	Marže	Zisk	*Stav PC	*PC	*PC+DPH	*Marže	*Zisk	Změna zisku
93	Sklad 093 Lipno nad Vltavou	19,00	393,11	518,70	20,69	27,30	31,40	31,97	125,59	518,70	27,30	31,40	31,97	125,59	0,00
1		19,00	393,11	518,70					125,59	518,70				125,59	0,00